

PHauloosi

Galaatiyaa Asaassi

Xaafido Kiitaa

Gidduwaa Eriissuwaa

Yesuusi Ashshiyaagaa gidiyoogaa odiya mishiraachchoi dumma dumma sohuwan odettishiininne Aihuda gidenna asaikka ammanidi ekki ekki biishin, “Kiristtiyaane gidanau Muuse higgiyaa polanau koshshiiyye koshshennee?” giyo oishai issippe denddiis. He wode PHauloosi “Kiristtiyaane gidanau Muuse higgiyaa polanau koshshenna; Yesusan ooratta de7uwaa demmanau anoi ammano; asai Xoossaa sinttan xillanau danddayiyoogee ammano xalaalaana” yaagidi tamaarissuwaa doommiis. SHin Qeeri Iisiyaa giddon, “Asi Xoossaa sinttan xillanau Yesusan ammaniyoogaa xalaala gidennan, Muuse higgiyaakka polanau koshshees” yaagi yaagidi PHauloosa timirttiaya phalqqiya asati de7oosona.

PHauloosi hagaa Galaatiyaa kiitaa xaafidoogee ha bala timirttiyan cimettida asaa likke ammanuwaassinne Kiristtinna de7uwaassi zaaridi kaalettanaassa. PHauloosi koiro doommiiddi, i bana, “Taani Yesuusi kiittidoogaa” yaagidi erissiiddi doommees. Yesusi kiittidoogaa oottidi a xeesidaagee Xoossaappe attin, asaa gidennaagaanne qassi i kiittidoogee Aihuda gidenna asatussa gidiyoogaa qonccissidi yootees. Hegaarakka oisettidi, asai xillanau danddayiyoogee ammano xalaalaana gidiyoogaa odees. Wurssetta miraafetun Kiristtinnaa eeshhai Yesusa ammaniyo ammanuwaappe kiyiya siiquwaappe pulttiyaagaa gidiyoogaa odees.

---

1 ¹Taani PHauloosi, Yesuus Kiristtoosinne qassi haiquwaappe a denttida Xoossai Aawai kiittidoogaappe attin, asappe woikko asa baggaara kiittidaagaa gidikke.

2Ha taaninne tanaara de7iya ammanniya ishantti ubbai, Galaatiyaa biittan de7iya woosa keetta ubbaassi sarotaa kiittoos.

3Xoossai nu Aawainne nu Godai Yesuus Kiristtoosi intteyyo aaro kehatettaanne sarotettsaa immo.

4Nu Xoossa, nu Aawaa sheniyan Kiristtoosi ha iita oosoi oosettiyo wodiyappe nuna ashshana mala, nu nagaraa gishshau, ba huuphiyaa immiis. **5**Xoossaayyo merinaappe merinaa gakkanaassi bonchchoi gido. Amin77i.

Wonggeliyaa Tumai Issuwaa Xalaala

6Kiristtoosa aaro kehatettan inttena xeesida Xoossa aggidi, hara wonggeliyaakko, intte ellellidi, waani simmidaakko tau oorattabaa gidiis. **7**Inttena bul77akkiyaageetinne Kiristtoosa wonggeliyaa geellayanau koyiya amarida asati de7oosonappe attin, tumaappe hara wonggelee baawa. **8**SHin harai atto nuna gidin, woikko saluwaappe kiitanchcha gidin, nuuni intteyyo kase yootido wonggeliyaa mishiraachchuwaappe dummatiyaagaa intteyyo yootiyaabaa gidikko, i qanggettidaagaa gido. **9**Kase nuuni giidoogaadan, ha77ikka naa77antuwaan taani gais; intte ekkido wonggeliyaappe dummatiyaagaa ooninne intteyyo yootikko, he urai qanggettidaagaa gido.

10Hagee tana asappe saba koyiyaabaa milatissii? Akkai! Taani Xoossai lo77o giyoogaa koyais. Woikko taani asa ufaissanau koyiyaanaa? Taani ha77ikka asa ufaissanau koyiyaabaa gidinyaakko, Kiristtoosa aille gidikke.

PHauloosi Yesuusi Kiittidoogaa Kiyido Kessaa

11Ta ishanttoo, taani intteyyo yootido wonggeliyaa mishiraachchoi asappe gidennaagaa intteyyo yootais.

12Aissi giikko, taassi Yesuus Kiristtoosi qonccissiisippe attin, taani wonggeliyaa asappe ekkabeikke; asinne tana tamaarissibeenna.

13Kase taani Aihuda ammanuwan de7iyo wode, waana de7idaakko, intte siyideta; taani Xoossa woosa keettaa qareti bainnan yedettaasinne xaissanau baaxetaas. **14**Ta wode de7ida ta dabbotuppe darota Aihuda ammanuwaa

higgiyaa naagiyooGAN aadhdhais; nu aawatu wogaa ooppenne aadhdhada siiqaas.

15-16 SHin Xoossai ba aaro kehatettan, taani biron ta aayee uluwan de7ishin, baayyo oottanau tana xeesiis; abaa yootiya wonggeliyaa mishiraachchuwaA Aihuda gidenna asaayyo taani yootana mala, Xoossai ba Na7aa tau qonccissanau koyido wode, zorettanau ookkonne babeikke.
17 Woikko taappe kase Yesuusi kiittidoogeetuura gaittanau Yerusalaame babeikke; shin taani sohuwaara Araba giyo biittaa baas. Hegaappe Damasqqa giyo katamaa simmaas.
18 Heezzu laittappe guyyiyan, PHeexiroosaara gaittanau Yerusalaame baada, aara tammanne ichhashu gallassaauttaas. **19** SHin Yesuusi kiittidoogeetuppe Godaa ishaa Yaaqoobappe attin, haratuura gaittabeikke.

20 Taani intteyyo xaafiyooGAN worddoi baawa; taani intteyyo wordduwaa odennaagau Xoossai markka!

21 Hegaappe guyyiyan, Sooriyaa giyo biittaanne Kilqqiyyaa giyo biittaa baas. **22** Yihudan de7iya woosa keettatun he wode uttiya ammaniya asati tanaara meeze gidokkona. **23** SHin hara asai, “Nuna yedetti yuuyiya bitanee hagaappe kase i xaissanau koyiyo ammanuwaabaa ha77i yootees” yaagiyooGaa eti siyidosona. **24** Siyidi taban Xoossaa galatidosona.

PHauloosi Yesuusi Kiittidoogaa Gidiyoogee Yesuusi Kiittido Haratu Achchan Erettiis

2 **1**Hegaappe simmada taani tammanne oiddu laittaappe guyyiyan, Barnnaabaasaara naa77anttuwaa Yerusalaame baidda, Tiitakka tanaara ekkada baas.
2Xoossai tau ajiutan qonccissido gishshau baas; baada taani ha77i oottiyo oosoi woikko kase oottidoogee mela attenna mala, woosa keettaa kaalettiyaageeta dumma shiishshada, Aihuda gidenna asaayyo taani yootiyo wonggeliyaa mishiraachchoi ai malakko etassi yootaas.
3 SHin harai atto tanaara de7iya Tiita i Giriike biitta asa gidishin, qaxxaretto giidi godatibookkona. **4**Gidinkka, wordduwaa nuuyyo ishantta milatidi yiidi, nunaara

walahettida daro asati a qaxxaranau koyidosona. He asati Kiristtoos Yesusan nuuyyo de7iya nuuni koyidoogaadan hanana danddayiyo sheniyya xomoosanau, wuuqettidi nu giddo gelidosona. Gelidi nuna aille oottanau koyidosona. ⁵SHin wonggeliyaa tumatettai inttenaara minnidi de7ana mala, nuuni harai atto issi saatiyaukka etayyo haarettibookko.

⁶SHin halaqa milatiyaageeti taayyo ainne ooratta qofa immibookkona; hagaa aissi giyaanaa giikko, hagaappe kase eti oona gidinkka tana metiyaabaa gidenna; Xoossai asa som770 xeellidi pirddenna. ⁷SHin guyyeppe Xoossai PHeexiroosassi, Aihudatuyyo wonggeliyaa mishiraachchuwaayootiyo hadaraa immidoogaadan, taukka Aihuda gidenna asaayyo wonggeliyaa mishiraachchuwaayootiyo hadaraa immidoogaa eti be7idosona. ⁸Aissi giikko, PHeexiroosi Aihudatuyyo Yesuusi kiittidoogaa gididoogaadan, taanikka Xoossaa wolqqan Aihuda gidenna asaayyo Yesuusi kiittidoogaa gidaas. ⁹Qassi kaalettiyaageeta milati beettiyaageeti, Yaaqoobi, PHeexiroosinne Yohaannisi, taayyo imettida aaro kehatettaa eridi, tananne Barnnaabaasa nu kushiyaa oiqqidi sarotidosona. Taaninne Barnnaabaasi Aihuda gidenna asaa giddon oottanaadan, qassi eti Aihudatu giddon oottanaadan qachchidi denddida. ¹⁰Eti nuna kaseesappekka taani oottanau qoppaidda de7iyo hiyyeesata qoppaanaagaa xalaalaa hassayissidosona.

PHauloosi Anxxookiyan PHeexiroosa Timirittiya PHalqqiis

¹¹SHin PHeexiroosi Anxxookiyya giyo katamaa yiido wode, i morido gishshau, qoncciyaa taani a, “Neeni mooranchcha” yaagaas. ¹²Aissi giikko, Yaaqooba matappe kiittida amarida asai yaanaappe kase Aihuda gidenna asatuura qumaa mees; shin eti yiidoogaappe guyyiyaa, Aihuda gidennaageeta qaxxaranau koyiyaageetuyyo yayyido gishshau, ba kushiyaa guyye ekkidi, Aihuda gidennaageetuppe shaahettiis. ¹³Qassi hinkko ammanida Aihudati PHeexiroosaara yashshaa doommidosona; harai atto Barnnaabaasikka etaara yashshanchcha gidiis.

¹⁴SHin eti wonggeliyaa tumatettaadan, suure hemettennaagaa be7ada, PHeexiroosa he ubba asaa sinttan, “Neeni Aihuda gidaidda, Aihudatudan gidennan Aihuda gidennaageetudan de7aasa; shin yaatin, waatada Aihuda gidennaageeta, ‘Aihudatudan de7ite’ yaagada godatai?” yaagaas.

Aihudatikka Aihuda Gidennaageetikka Attiyoogee Ammanuwaana

¹⁵Nuuni yeletan Aihuda; nagaranchcha gidida Aihuda gidenna asata gidokko. ¹⁶Yaaninkka, asi Yesuus Kiristtoosa ammanidi xillanaappe attin, higgiyaa naagiyooagan xillennaagaa erida; ashuwaa maayida asai ubbai higgiyaa naagiyooagan xillenna gishshau, nuuni nu huuphenkka higgiyaa naagiyooagan gidennan, Kiristtoosan ammanidi xillana mala, Kiristtoosi Yesuusan ammanida.

¹⁷SHin nuuni Kiristtoosan xillanau koyiyaageeta gidiiddi, nu huuphen nagaranchcha gidi beettikko, yaatin Kiristtoosi nagaraa tamaarissiyaagee? Hegee mulekka worddo!

¹⁸Aissi giikko, issitookka qolargidoogaa taani zaarettada keexxiyaagaa gidikko, taani ta huuphen higgiyaa menttiyaagaa gidiyoogaa erissais. ¹⁹Taani Xoossaayyo paxa de7ana mala, higgiyaa baggaara higgyaayyo haiqqaas.

²⁰Taani Kiristtoosaara a masqqaliyaa bolli misimaariyan xishettada kaqettaas; simmi, ha77i paxa de7iyaagee tana gidikke. SHin Kiristtoosi ta giddon de7ees; taani ha77i de7iyo de7oi, tana siiqidi, ta gishshau, ba huuphiyaa immida Xoossa Na7an de7iya ammanuwaana. ²¹Taani Xoossa aaro kehatettaa ixxikke; asai higgiyaa baggaara xillotetta demmiyaabaa gidikko, yaatin Kiristtoosi coo mela haiqqiis yaagiyooogaa.

Xillotettai Kiristtoosan Ammaniinappe Attin Higgiyaa Polin Beettenna

3 ¹Akeeki bainna Galaatiyaa asatoo, intte aifiyyaa sinttan Kiristtoosi masqqaliyaa bollan misimaariyan xishettidi kaqettido misilee qonccidi beettees. Yaatin, tumau intte azazettenna mala, inttena bitidai oonee? ²Ane taayyo ha issi

yohee xalaaliyo yootite: Xoossaay Ayyaanaa, higgee giyoogaa naagidi ekkidetiyye woikko ammanuwan siyidi ekkidetii? ³Intte hegaa keena eeyyee? Xoossaay Ayyaanaan doommidi, ha77i intte wolqqan poleetii? ⁴Intte daafura ubbau ainne go77i baawee? Tumaappe go77ai de7ees. ⁵Yaatin, Xoossai intteyyo Geeshsha Ayyaanaa immiyoogeenne intte giddon malaataa oottiyoogee, higgee giyoogaa intte oottido gishshataasseeeyye? Woikko wonggeliya mishiraachchuwaay siyidi, intte ammanido gishshataassee?

⁶Hegaadankka, Abrahaami Xoossaay ammanido gishshau, Xoossai hegaa ayyo xillotettan qoodiis. ⁷Hegaa gishshau, ammaniyaageeti Abrahaama zare gidiyoogaa erite. ⁸Xoossai Aihuda gidenna asaa ammanuwan xillissanaagaa Xoossaay maxaafai kaseti be7idi, “Ha sa7an de7iya asai ubbai nenan anjjettana” yaagidi, wonggeliya mishiraachchuwaay Abrahaamayyo kasetidi yootiis. ⁹Hegaa gishshau, Abrahaami ammanido anjjettidoogaadan, ammaniyaageeti Abrahaamaara anjjettana.

¹⁰Higgiyaa oosuwan ammanettidi de7iyaageeti ubbai qanggettaa giddon de7oosona; aissi giikko, Xoossaay maxaafai, “Higgiyaa maxaafan xaafettida ubbaban de7ennaageenne polennaagee ooninne qanggettidaagaa” yaagees. ¹¹Xoossaay maxaafai, “Xilloi ammanuwan de7ana” giyo gishshau, ooninne Xoossaay sinttan higgiyaa naagiyooGAN xillennaagee erettidaagaa. ¹²Higgee ammanuwan zemppenna; shin Xoossaay maxaafai, “Higgee giyoogaa poliyaagee an paxa de7ana” yaagees.

¹³Xoossaay maxaafan, “Mitta bolli kaqetti haiqqiya ooninne qanggettidaagaa” geetetti xaafettido gishshau, Kiristtoosi nu gishshau qanggettidaagaa gididi, nuna higgiyaa qanggettaappe wozii. ¹⁴Kiristtoosi hegaa aissi oottidee giikko, Xoossai immana giido Geeshsha Ayyaanaa nuuni ammanuwan ekkanaadaaninne Abrahaama anjtoi ba baggara Aihuda gidenna asaa gakkana mala giidi oottiis.

Higgee Hidootaa Qaalaa SHaarennna

¹⁵Ta ishanttoo, taani asi giyoogaadan intteyyo gais; harai atto naa77u asati issi yoho haasayidi, maachchaa

wottoogaappe hini baggan, ooninne he maachchaa birshshanau woikko harabaa he maachchaa bolli gujanau danddayenna. ¹⁶Abrahaaminne a zerettati Xoossai sinttappe immana giidi haasayidoogaa siyidosona. Xoossa maxaafai daro asaayyo haasayiyoogaadan, “Ne zerettatuyyo” geenna; woigii giikko, “Ne zerettaayyo” yaagees. Hegeenne, issi asa xalla gees; ikka Kiristtoosa.

¹⁷Taani giyoogee hagaa; Xoossai maachchaa wottidi, he maachchaa taani naagana yaagiis. Oiddu xeetanne hasttamu laittaappe guyyiyan yiida higgee Xoossai wottido maachchaa xaissanaunne sinttappe immana giidi haasayidoogaa digganau danddayenna. ¹⁸Aissi giikko, Xoossai immiyo laatai higgiyan beettiyaagaa gidikko, yaatin Xoossai sinttappe immana giidi, haasayidoogaana gidenna giyoogaa; shin Xoossai immana giidi haasayidoogan laataa Abrahaamayyo immiis.

¹⁹Yaatin, higgee aissi de7ii? Higgee mooro ooso gidiyaabai aibakko bessanau Xoossai immana giidi haasayido Abrahaama zaree yaana gakkanaashin gujettiis; kiitanchchaa baggaara issi gaannatiyaagan imettiis. ²⁰Gaannai issi uraa xalaalaassa gidenna; shin Xoossai issuuwaa.

Higgiyaa Halchchuwaan

²¹Yaatin, Xoossai sinttappe immana giidi haasayidoogaa, issi higgee, “Hanenna” yaagii? Akkai! Mulekka geenna. Aissi giikko, higgee asaayyo de7uwaa immanau danddayiyaabaa gidikko, xillotettaikka tumu higgiyappe beettees giyoogaa. ²²SHin Yesuus Kiristtoosa ammanin, Xoossai sinttappe immana giidi haasayidoogee, ammaniyaageetuyyo imettana mala, asai ubbai nagaraassi haarettidi de7iyoogaa, Xoossa maxaafai yootees.

²³SHin ammanoi yaanaappe kase, sinttappe qonccana ammanuwaayyo higgee nuna qashettida asaadan gorddi wottiis. ²⁴Hegaa gishshau, nuuni ammanuwan xillana mala, Kiristtoosi yaana gakkanaassi higgee nuna naagiyaagaa gidiis. ²⁵SHin ha77i simmi ammanoi yiido gishshau, higgee hagaappe sinttau nuna naagiyaagaa gidenna.

26 Intte ubbai ammanuwaa baggaara Kiristtoos Yesuusan Xoossaa naata. **27** Aissi giikko, intte Kiristtoosaara issuwaa gidana mala xammaqettida ubbat Kiristtoosa maayideta. **28** Hegaa gishshau, Aihuda asaa giddooninne Giriike asaa giddon dummatetti baawa; aille woi goqa giddon dummatetti baawa; attumaasa woi maccaasa giddon dummatetti baawa. Aissi giikko, intte ubbaikka Kiristtoos Yesuusan issi asa. **29** Intte Kiristtoosabaa gidikko, simmi intte Abrahaama zare; qassi Xoossai sinttappe immana giidi haasayidoogaa laattiyaageeta.

Nuuni Xoossaa Naata Gidiyoogaa

4 **1** SHin akekite; ba aawaabaa laattiya na7ai naatettan de7iiddi, de7iyaabaa ubbau goda gidikkokka, ashkkaratuppe dummatiyoosi baawa. **2** SHin ba aawai giido wodee wurana gakkanaashin, a hadaraa ekkidaageetu kushiyaaninne a miishshaa naagiyaageetu kushiyen de7ees. **3** Hegaadan nuunikka qassi naatettan de7iyo wode, ha sa7aa haariya ayyaanatussi aillettida. **4** SHin wodiyaa wurssettaa gakkido wode, Xoossai maccaasi yelidoogaa, higgiyaa garssan yelettidaagaa, ba na7aa kiittiis. **5** Aissi kiittidee giikko, higgiyan haarettidi de7iyaageeta wozanaunne nuna ba naata oottanau kiittiis.

6 Xoossai intte a naata gidiyo gishshau, “Abbaa, ta Aawau” giidi waassiya ba Na7aa Ayyaanaa, nu wozanaa giddo kiittiis. **7** Hegaa gishshau, hagaappe sinttan neeni Xoossaa na7a gidiyoogaappe attin, aille gidakka; qassi neeni a na7a gidikko, Kiristtoosa baggaara Xoossaabaa laattiyaagaa.

PHauloosi Galaatiyaa Asaabaa Hirrgiis

8 SHin intte hagaappe kasiyan Xoossaa erennan de7iiddi, Xoossa gidennaageetuyyo aille gididi haarettideta. **9** SHin ha77i Xoossaa eridi, ubbakka Xoossan erettiichchidi, laafanne qassi karettida ha ayyaanatukko waanidi simmeetii? Wodhdhi eqqidi, aille gididi, naa77anttuwaa etayyo haarettanau koyetii? **10** Gallassaa, aginaa, wodiyianne laittaa intte loitti naageeta. **11** Tana inttebai yashshees; taani intteyyo coo mela daafuridanaashsha?

12Ta ishanttoo, taani inttenadan hanido gishshau, "Inttekka tanadan hanite" gaada, inttene woossais; intte tana ainne naaqqibeekketa. **13**Taani kiro intteyyo wonggeliyaa yootidoogee tana harggissishiina gidiyoogaa intte ereeta. **14**Taayyo payyatettai guuxxidi, intteyyo paace gidinkka, tana karibeekketa; shenetinnebeekketa. Hegaa gishshaa ubba tana Xoossaan kiitanchchaa mokkiyoogaadan, woikko Kiristtoosi Yesuusa mokkiyoogaadan mokkideta.

15Yaatin, hekko intte ufaittiyoogee beettena! Tana gidikko, intteyyo danddayettiyaabaa gidin, taayyo intte intte aifiyaa shoddi immiyaakkonne ixxennaagaa markkattais. **16**Yaanin taani intteyyo tumaa yootiyo gishshau, intte morkke gidiyaanaa?

17Hara asati intteyyo qarettiyaabaa milatoosona; shin eta qofai lo77enna; aissi giikko, intte etayyo qarettana mala, taappe inttene shaakkanaau koyoosona. **18**SHin taani intte matan de7iyo wode xalaalan gidennan, ubba wodekka lo77oban intte koyettiyaageeta gidikko lo77o.

19Ta siiqo naatoo, Kiristtoosa meretai intteneen beettana gakkanaashin, maccaasiyo maaretai tuggayyoogaa keenaa, taani intte gishshau sahettais. **20**SHin taani intteyyo hirrgiyo gishshau, ha77i intte mati baada intteneara doonan haasayiyaakko, daro dosais.

Aggaaranne Saara Leemiso Gidido Hanota

21Higgiyan haarettidi de7anau koyiyaageetoo, higgee giyoogaa siyekketii? Ane taayyo yootite. **22**Aissi giikko, Xoossaan maxaafai, "Abrahaamayyo ailleepenne goqeepppe yelettida naa77u naati de7oosona" yaagees. **23**SHin aillee na7ai asi na7a yeliyo maaraadankka yelettiis; qassi goqee na7ai, Xoossai sinttappe immana giidi haasayidoogan yelettiis.

24Ha maccaasati naa77u maachcha gidiyo gishshau, hagee leemiso gidana danddayees. Etappe issinniyyaa, Siinaa Deriyaappe yiidaara, ba naata aillettetaayyo yelaasu; akka Aggaaro. **25**Ha Aggaara Araba giyo biittan de7iya Siinaa Deriyan leemisettausu; qassikka ha77i de7iya Yerusalaamen leemisettausu; aissi giikko, Yerusalaame

katamai ba giddon de7iya asa ubbaara ailletettan de7ees.
26 SHin saluwan de7iya Yerusalaama ailletettan de7ukku; a nuussi aayyiyo. **27** Aissi giikko, Xoossa maxaafai yaagees;

“Bii, yelabeenna mainee, ufaitta;
 maareti oiqqi erennaaree, ne qaala xoqqu oottada ilila!

Aissi giikko, ba azinaara
 de7iya maccaaseeppe, barkka de7iya maccaaseeyyo
 daro naati de7ana”

yaagees.

28 Ta ishanttoo, nuunikka Yisaaqadan, Xoossai sinttappe immana giido naata. **29** SHin he wode asa maaraadan yelettidaagee, Xoossa Ayyaanai giidoogaadan yelettidaagaa yedetti yuuyidoogaadan, ha77ikka hegaa mala. **30** SHin Xoossa maxaafai woigii? “Aillee na7ai goqee na7aara issippe laattenna gishshau, ailliyo i na7aara gattada kessa yedda” yaagees. **31** Hegaa gishshau, ta ishanttoo, nuuni goqee naata gidiyoogaappe attin, aillee naata gidokko.

Kiristtoosan Ailletettaappe Kiyiyoogaa

5 **1** Nuuni aillettetti bainnan, de7ana mala, Kiristtoosi nuna aillettetaappe kessiis; simmi minnidi eqqite; naa77anttuwaa aillettetaa qambbaran geloppite.

2 Siyite, taani PHauloosi, inttena yaagais; intte qaxxarettiyaabaa gidikko, Kiristtoosi inttena ainne go77enna. **3** Qaxxarettiya ubbatu higgee giyoogaa ubbaa polidi naaganau bessiyoogaa gujjada hassayissais. **4** Higgiyaa naagidi xillanau koyiyaageetoo, Kiristtoosappe shaahettideta; Xoossa aaro kehatettaappekka kunddideta. **5** Nuna gidikko, nuuni Xoossa Ayyaanai baggaara ammanuwani xillanau ufaissan naagoos. **6** Aissi giikko, nuuni Kiristtoosi Yesuusaara issippe de7in, siiquwan oottiya ammanuwaappe attin, qaxxarettinkka, qaxxarettenan agginkka nuna ainne go77enna.

7 Kase lo77o ootetea; shin tumatettaayyo intte azazettenna mala, oonee inttena diggidai? **8** Ha cimoi inttena xeesida Xoossaappe yibeenna. **9** Asai giyoogaadan,

guutta irshshoi munaqaa ubbaa denttees. ¹⁰Intte harabaa qoppennaagaa taani Xoossan ammanettais; shin inttena waissiya urai oona gidikkonne, Xoossaappe ba pirddaa ekkana.

¹¹SHin ta ishanttoo, taani hanno gakkau qaxxarai koshshiyoogaa yootiyaabaa gidikko, tana aissi yedettiyoonaa? Hegee tuma gidiyaakko, taani Kiristtoosa masqqaliyaabaa tamaarissin ainne waissiyaabi baawa. ¹²Inttena waissiyaageeti banttana banttarkka mureessorkkonaashsha!

¹³Inttena gidikko, ta ishanttoo, aillettetaappe kiyanauxeesettideta. Gidinkka aillettetaappe intte kiyidoogan, intte asatettaa amoi inttena haaroppo. Hegaa gishshaa siiquwan issoi issuwaayyo haarettite. ¹⁴Aissi giikko, higge ubbai issi haasayan qashettees; ikka, “Ne shooruwaa ne huuphedan siiqa” yaagiyaagaa. ¹⁵SHin intte issoi issuwaara saxettiyaabaanne meetettiyaabaa gidikko, intte intte giddon wurenna mala naagettite.

Ayyaananne Ashuwaa

¹⁶SHin siyite; Xoossa Ayyaanai inttena kaalettiyaabaa gidikko, intte asatettaa amuwaa mulekka polekketa. ¹⁷Aissi giikko, nu asatettai amottiyoobaa Geeshsha Ayyaanai ixxees; qassi Geeshsha Ayyaanai amottiyoobaa nu asatettai ixxees; hageeti issoi issuwaara ixettoosona. Hegaa gishshau, intte dosiyoobaa oottanau danddayekketa. ¹⁸SHin Xoossa Ayyaanai inttena kaalettiyaabaa gidikko, higgee inttena haarenna.

¹⁹Asatettaa oosoi erettidaagaa; ikka aibee giikko, shaaramuxiyoogaa, tunatettaa, yeellaa xayiyoogaa, ²⁰eeqau goinniyoogaa, bitiyoogaa, morkketettaa, palamaa, qanaatiyoogaa, hanqquwaa, bana xoqqissiyoogaa, ooyettiyoogaa, issoi issuwaappe shaahettiyoogaa, ²¹miqqainniyoogaa, woriyoogaa, mattottiyooogaa, yettanchcha kiyiyoogaanne hageeta milatiyaageeta. Kasekka taani intteyyo yootidoogaadan, hageeta milatiyaageeta oottiyaageeti Xoossa kawotettaa laattokkona.

²²SHin Geeshsha Ayyaanaa aifee, siiquwaa, ufaissaa, sarotettaa, danddyaa, kehatettaa, lo77otettaa, ammanuwaa, ²³ashkketettaa, ba huuphiya naagiyoooga. Hageeta milatiyaageeta diggiya higgee baawa.

²⁴Kiristtoos Yesuusabaa gidiyaageeti bantta asatettaa a iita qofaaranne a amuwaara issippe masqqaliyaa bollan misimaariyan xishidi kaqqidosona. ²⁵Nuuni Geeshsha Ayyaan de7ikko, nuna qassi Geeshsha Ayyaanai kaaletto. ²⁶Ane otorettiyoogaa, woikkoo issoi issuwaa yiilloyiyoogaa, woikko issoi issuwaa qanaatiyoogaa aggoos.

Issoi Issuwaara Maadettiyoogaa

6 ¹Ta ishanttoo, intte Ayyaan de7iyaageeti issi urai ai mooro oottidi, beettikonne, ashkketetta ayyaan a suurissite; qassi intte paacetenna mala, intte huuphiya naagite. ²Issoi issuwaa toohuwaa tookkite; hegaa oottiyoogan Kiristtoosa higgiyau azazetteeta. ³Aissi giikko, issi urai ainne hanennan de7iiddi, aibakko i hanidobaa ayyo milatikko, ba huuphiya cimmees. ⁴SHin asai ubbai huuphiyan huuphiyan ba oosuwaa paacco; hegaappe guyyiyaa, hara asaagaara giigissennan, ba huuphe ooso xalaalan ceeqettiyoobaa demmania. ⁵Aissi giikko, asai ubbai huuphiyan huuphiyan ba toohuwaa tookkanau bessees.

⁶SHin Xoossaa qaalaa tamaariyaagee baayyo de7iya lo77obaa ubbaa bana tamaarissiyaagaara shaakko.

⁷Inttena interkka cimmoppite. Ooninne Xoossaa bolli qilliiccanau danddyenna; aissi giikko, asi ba zeriyoogaa zaarettidi cakkana. ⁸Ba asatettaa amuwan zeriyaabaa gidikko, asatettaa amuwaappe haiquwaa cakkana. SHin Ayyaan de7uwaa cakkana. ⁹Ane lo77o oosuwaa oottanau azalliyogaa aggoos. Aissi giikko, nuuni azallenan aggikko, cakkiyo wodee sinttappe yaana. ¹⁰Yaanikko ha oottanau nuuni danddyioorin, asa ubbau lo77obaa oottoos; shin ubbaappe aattidi, nunaara ammanuwaa de7iyaageetuyyo lo77obaa oottoos.

Wurssetta Zoriyaanne Sarotaa

¹¹Taani ta kushiyan, ai mala gita pitaletun, intteyyo xaafiyakko be7ite. ¹²Asaa sinttan lo77idi beettanau koyiya

ubbati, intte qaxxarettana mala koyoosona; shin hegaa eti oottiyoogee banttayyo Kiristtoosa masqqaliyya gishshau yedetettennan attana xalaalaassa. ¹³Aissi giikko, eti intte qaxxarettidoogan ceeqettanau inttena qaxxarettona goosonappe attin, harai atto qaxxarettidaageetikka bantta huuphen higgiyaa naagokkona.

¹⁴SHin sa7ai taayyo kaqettin, taanikka sa7aayyo kaqettido Yesuus Kiristtoosa masqqaliyaappe attin, taani ceeqettiyoobi harabai taappe haakko. ¹⁵Aissi giikko, Kiristtoos Yesuusan ooratta mereta gidiyoogee go77eesippe attin, qaxxarettinkka qaxxarettennan agginkka ainne go77enna. ¹⁶Ha wogan hemettiya ubbatu bollinne Xoossaa asa ubbaa bolli, sarotettainne maarotettai de7o.

¹⁷Taani Yesuusayyo masunxxido malaataa ta bollan tookkido gishshau, hagaappe sinttau issi asikka tana waissoppo.

¹⁸Ta ishanttoo, nu Godaa Yesuus Kiristtoosa aaro kehatettai inttenaaraa gido. Amin77i.

PHauloosi

Efisoona Asaassi

Xaafido Kiitaa

Gidduwaa Eriissuwaa

PHauloosi Efisoonan de7iya asaassi xaafido kiitan ubbabaappe aattidi i xeellidobai, “Xoossaa halchchoi ooswan pe7anaagee saluwaaninne sa7an de7iyaabati ubbai xaaxi waixin, issi Kiristtoosa maataa garssan aqiyoo wodee gakkiina” yaagiya qofaa (1:10). Hegaa bollankka gujoi Yesus Kiristtoosaara issippe gididi, asa zare ubbai issuwaa gidana mala, ha gita halchchuwaa ooswan peeshshanaadan Xoossaa asaa hassayissee.

Efisoona kiitai koiro shaahuwan xaafee issippetettaabaa xaafanau doommidoogaa aassidi, Xoossai Aawai ba asaa waati dooridaakkko, etikka a na7an, Yesus Kiristtoosan bantta nagaraappe maarettidi, waani birshshettidaakkonne Xoossaa gita hidootaa qaalai Geeshsha Ayyaanaa baggaara xayenna waasiyaa waati demmidaakkko odees. Naa77antto shaahuwan qassi xaafee ha kiitaa nabbabiyaageeti bantta issippetettaa de7uwan Kiristtoosan etassi de7iya issippettaai tuma gidana mala eti waanidi de7anau bessiyaakko qofissee.

Asai Kiristtoosan de7iya issippetettan waanidi de7anau danddayiyaakko dumma dumma hillaa haasayan qoncciis. Woosa keettai issi bolla leemiso gidiyo wode, Kiristtoosi he bollaayyo huuphe. Woosa keettai gimbbe keettan leemisettiyo wode, Kiristtoosi he keettaayyo godaa xaphuwaa minttiya waanna shuchcha. Woosa keettai machchen leemisettiyo wode, Kiristtoosi azina. Xaafiyaaagee Kiristtoosa baggaara qonccida Xoossaa aaro kehatettaa daro xoqqissi nashshidi haasayiyo wode, giddoi ciimmatiyo haasayaa haasayees. I ubbabaakka Kiristtoosa siiquwaa, i yarshshettidoogaa, i nagaraa atto giidoogaa, a aaro kehatettaanne a geeshshatettaa ginaara xeellees.

1 ¹Taani Xoossaa sheniyaa Kiristtoos Yesuusi kiittido PHauloosi, Efisoonan de7iya geeshshatuyyo qassi Kiristtoos Yesuusau ammanettidi de7iyaageetuyyo ha dabddaabbiyaa xaafais.

2 Xoossaa nu Aawaappenne Godaa Yesuus Kiristtoosappe aaro kehatettainne sarotettai intteyyo gido.

Kiristtoosappe Beettiya Ayyaanaa Anjuuwaa

3 Ayyaanaa anjjo ubban Kiristtoosa baggaara saluwaan sohuwan nuna anjjida Xoossaa, nu Godaa Yesuus Kiristtoosa Aawaa, nuuni galatoos. **4** Nuuni a sinttan geeshshatanne pokkoi bainnaageeta gidana mala, Xoossai nuna sa7ai merettanaappe kase, Kiristtoosa baggaara ba siiquwan dooriis. **5** Xoossai ba sheniyaa ba dosidoogaadan, Yesuus Kiristtoosa baggaara nuna ba naata oottanau kasetidi qoppi wottiis. **6** Xoossai ba siiqiyo Na7aa baggaara nuuyyo coo immido aaro kehatettaa bonchchuwaa gishshau, nuuppe galataa ekkanaau hegaa oottiis.

7 Nuuni Xoossaa aaro kehatettaa daruwaadan, Kiristtoosa sunttan wozettida; hegan Xoossai nu nagaraa atto giis.

8 Xoossai ba aadhhdida eratetta ubbaaninne ba wozanaa qofa ubban ba aaro kehatettaa nuuyyo darissidi immiis.

9 Aissi giikko, Xoossai ba qoppidoogaa oottiis; qassi Kiristtoosa baggaara polanau qoppi wottido xuura yohuwaa nuna erissiis. **10** Xoossai wodiyaa wurssettaai gakkiyo wode polanau qoppido qofai Kiristtoosa waanna oottidi, saluwaaninne sa7an de7iya mereta ubbaa issippe aani shiishshanaagaa.

11 Ubbabai Xoossaa qofaadaaninne i giidoogaadan haniis; Xoossai kasetidi qoppi wottidoogaadan, Kiristtoosa baggaara nuuni aageeta gidanaadan, nuna dooriis.

12 Nuuni kasetidi, Kiristtoosa baggaara ekkana giidi ufaissan naagiyaageeti, Xoossaa bonchchuwaa galatoos.

13 Intteyyookka qassi hegaadan haniis; tumu kiitaa, intteyyo atotettaa ehiida wonggeliyaa mishiraachchuwaa, intte siyido wode Kiristtoosa ammanideta; Xoossai intteyyo immana giido Geeshsha Ayyaanaa baggaara, intte abaa gidiyoogaa erissiya maatafaa intte bolli wottiis. **14** Xoossai

ba asau immana giidoogaa nuuni ekkana gakkanaassi,
Geeshsha Ayyaanaa daannatuwaa oiqqida. Hegee qassi a
bonchchuwau galata gidana.

PHauloosi Efisoona Asaayyo Woossiis

15Hegaa gishshau, Godaa Yesuusa intte ammanniyogaanne geeshshata ubbaa intte siiqiyoogaa taani siyoosappe doommada, **16**intteyyo Xoossa galatiyoogaa aggabeikke; Xoossa woossaidda intteyyooyokka woossais. **17**Qassi Godaa Yesuus Kiristtoosa Xoossai, bonchcho Aawai, Xoossa intte eranaadan, inttene aadhdhida eranchcha oottiya qassi Xoossa intteyyo qoncissiya Geeshsha Ayyaanaa intteyyo immanaadan, taani woossais. **18**Xoossai intte ekkana giidi, ufaissan naagi uttidoogaayyo inttene xeesidoogaanne i ba asau immana giyo anjtoi ai keena durekko intte eranaadan, Xoossai intte wozanaa dooyin, a poo7uwaa intte be7anaadan, taani Xoossa woossais.

19-20 Qassi a ammanniyanun a wolqqai keehi oottees. Ha nunan de7iya wolqqainne haiquwaappe Kiristtoosa denttidi, saluwaa sohuwan Xoossaappe ushachcha baggaara utissida gita wolqqai issuwaa. **21**Kiristtoosi saluwaa sunttatuppe, godatettai de7iyoogeetuppe, wolqqamatuppenne godatu ubbaappe bolla gididi haarees; i ha sa7aa xalaalan gidennan, sinttappe yaana sa7ankka hara sunttatetta ubbaappe xoqees. **22**Xoossai ubbabaa Kiristtoosa tohuwaappe garssan haarissiis; qassi Xoossai i ubbabaa ubbaappe bollaara Goda gidanaadan, woosa keettaayyo a immiis. **23**Woosa keettai Kiristtoosa asatetta; woosa keettai Kiristtoosi ubbasan ubbabaa kunttiyo a polo.

Kiristtoosan Haiquwaappe De7uwau Pinniyoogaa

2 **1**Intte azazettennan ixxido gishshaunne intte nagaraa gishshau, kase wodiyaa ayyaana haiquwaa haiqqideta. **2**He wode intte ha sa7aa iita ogiyaa hemettideta; carkkuwaa giddon de7iya wolqqama ayyaanatu halaqaayyo qassi Xoossaayyo azazettenna asaa ha77i haariya ayyaanaayyo azazettideta. **3**Nuunikka qassi ubbai

he asaa mala; qassi nuuni nu meretettaa amuwaadan de7ida; nu asatettainne nu wozanai koyidobaa oottida. Nuunikka haratuugaadan, nu meretan Xoossaan hanqquwaa ekkanaau de7oos.

⁴SHin Xoossaan maarotettai daro gidiyo gishshau, ba siiquwaa daruwaadan, ⁵nuuni ayyo azazettennan ixxidi, harai atto ayyaanan haiqqidaageeta gidinkka, i Kiristtoosaara nuuyyo de7uwaa immiis. Xoossaan aaro kehatettan intte attideta. ⁶Nuuni Kiristtoos Yesuusaara saluwaan sohuwan haaranaadan, Xoossai nuna aara issippe haiquwaappe denttiis. ⁷I sinttappe yaana wodiyen, nuuyyo Kiristtoos Yesuusan de7iya kehatettan, ubbaappe aadhdhiya ba aaro kehatettaa gitatettaa bessanau hegaa oottiis. ⁸Aissi giikko, intte Xoossaan aaro kehatettan, ammanuwan attideta; hagee Xoossaan imoppe attin, intte oosuwaanaa gidenna. ⁹Intte daafuran beettibeenna gishshau, intte ceeqettiyoobi aibinne baawa. ¹⁰Aissi giikko, nuuni Xoossaan mereta; i nuuyyo kasetidi giigissi wottido lo77o oosuwaan nuuni oottanaadan, Kiristtoos Yesuusa baggaara nuna medhdhiis.

Kiristtoosan Beettiya Issippettaa

¹¹Hegaa gishshau, inttenoo zariyan Aihuda gidenna asatoo, bantta asatettaa bolli kushiyen oosettidoogan, banttana qaxxarettidaageeta giya Aihudati, qaxxarettibeennaageeta giidi xeesiyoogeetoo, intte kase oonakko akeekite. ¹²He wode intte Kiristtoosappe shaahettideta; imatta gididi, Israa7eela asaappe haakkidi de7ideta; Xoossai ba asaayyo immana giidi maacido maachchaappe ainne demmibeekketa; ha sa7aa bolli intte demmana giidi, ufaissan naagi uttidobaa demmennaanin qassi Xoossi bainnan de7ideta. ¹³SHin intte kase haakkidi de7iyaageeti ha77i Kiristtoos Yesuusaara de7idi, Kiristtoosa haiquwan mataa shiiqideta.

¹⁴Aissi giikko, Kiristtoosi Aihuda asaanne Aihuda gidenna asaa timidi, nuuyyo sarotettaa ehiis. Eta naa77aa shaakkidi, morkke ootti wottida morkketettaa godaa ba asatettan qoqqofi yeggiis. ¹⁵I ba huuphen ha naa77u

zaretuppe issi ooratta asa medhdhidi sarotettaa wottanau, Aihuda asatu higgiyaa a azazoturanne wogatuura issippe xaissiis. ¹⁶Kiristtoosi masqqaliyaa bolli misimaariyan xishettidi haiqqido ba haiquwan morkketettaa xaissiis; qassi masqqaliyaa baggaara naa77u zaretakka issi asa ootti sigettidi, Xoossaakko ekki ehiis. ¹⁷Kiristtoosi yiidi, Xoossaappe haakkidi de7iya intteyyo Aihuda gidennaageetuyyoonne, a matan de7iya Aihudatuyyo ubbaayyo, wonggeliyaa mishiraachchuwaa sarotettaa yootiis. ¹⁸Aissi giikko, nuuni ubbai, Aihudatikka Aihuda gidennaageetikka, issi Geeshsha Ayyaanen Kiristtoosa baggaara Aawaa sintti shiiqanau danddayoos.

¹⁹Simmi intte Aihuda gidenna asati hagaappe sinttau allaga woi imatta gidekketa; ha77i inttene geeshshati issi biittaa asa; qassi Xoossaayyo intte so asa. ²⁰Yesuusi kiittidoogeetinne hananabaa yootiyaageeti baasido baasuwaan bolli inttekka keexettideta; godaa xaphuwaa minttiya waanna shuchchai Kiristtoos Yesuusa. ²¹I keettaa ubbaa issippe shiishshi oiqqidi, Xoossaa baggaara geeshsha beeta maqidase gidana mala dichchees. ²²Intte qassi Xoossai ba Ayyaanen de7iyo keetta gidanau, haratu ubbaara issippe Kiristtoosan keexetteeta.

Kiristtoosan Haiquwaappe De7uwau Pinniyoga

3 ¹Hegaa gishshau, inttenoo Aihuda gidenna asatoo, taani PHauloosi intte gishshau Kiristtoos Yesuusa qasho asa gididaagee, Xoossaa woossais. ²Xoossai ba aaro kehatettan, taani inttene maaddanaadan, ha oosuwaa taayyo immidoogaa intte loitti siyideta. ³Xoossai ba xuura qofaa taayyo qonccissidi, tana erissiis; erissin taani hegaa qanttan xaafaas. ⁴Qassi taani xaafidoogaa intte nabbabiyo wode, Kiristtoosa xuuraa taani waata akeekidaakko eranau danddayeeta. ⁵Beni wode asai he xuura yohuwaa siyibeenna; shin Xoossai hegaa Yesuusi kiittido geeshshatuyyoonne hananabaa yootiyaageetuyyo, Geeshsha Ayyaanen ha77i qonccissiis. ⁶Xuura yohoi hagaa; Aihuda gidenna asai wonggeliyaa baggaara, Xoossaa anjuuwaa Aihudatuura issippe laattoosona; eti

issi asatettan shaahetennan de7oosona; qassi Kiristtoos Yesuusa baggaara Xoossai immana giidoogaa Aihudatuura shaakkoosona.

⁷Xoossai ba oosuwaa wolqqaa baggaara tau immido aaro kehatettan taani ha wonggeliyau ashkkara gidaas. ⁸Taani geeshshatu ubbaa giddon laafiyaagaa gidikkokka, Aihuda gidenna asau zawai bainna Kiristtoosa duretettaa wonggeliyaa mishiraachchuwaayootiyo ha qaadaa Xoossai taayyo immiis. ⁹⁻¹⁰Qassi taani hegan Xoossaa xuura qofaa asa ubbau qonccissa yootana; ubbabaa medhdhida Xoossai ba xuura yohuwaa beni wode ubban gentti wottiis. Xoossai ha77i hegaa woosa keettaa baggaara saluwaa sohuwan de7iya halaqatuyyoonne godatettai de7iyoogeetuyyo zawai bainna ba aadhdhida eratettaa qonccissanau oottiis. ¹¹Xoossai hegaa nu Godaa Kiristtoos Yesuusa baggaara i polido ba merinaa qofaadan oottiis. ¹²Nuuni Kiristtoosi Yesuusaara issippe gididi, a ammaniyo ammanuwan ammanettidi, ainne yayyennan Xoossaa sintti aadhdhanau danddayoos.

¹³Hegaa gishshau, taani intteban metootiyoogan intte hirggenna mala, inttena woossais; aissi giikko, taani intte bonchchuwau metootais.

Kiristtoosa Siiquwaa

¹⁴⁻¹⁵Hegaa gishshau, taani saluwaaninne sa7an de7iya ammanniya keetta asai ubbai aani sunttettido Xoossaa sinttan gulbbatais. ¹⁶⁻¹⁷Xoossai ba bonchchuwaayaruwaadan, ba Geeshsha Ayyaan, intteyyo intte garssa asatettan intte minniyo wolqqaa immanaadaaninne, qassi ammanuwaa baggaara Kiristtoosi intte wozanaa ba keetta oottanaadan, taani Xoossaa woossais; qassikka intte xaphuwaa yeddidi, tokettidi siiquwan minnanaadan, Xoossaa woossais. ¹⁸Qassi geeshshatu ubbaara Kiristtoosa siiqoi ai keena aahokko, adussakko, xoqqakkonne ciimmakko eriyo wolqqaa intte demmanaadan, taani Xoossaa woossais. ¹⁹Eratettaappe aadhdhiya Kiristtoosa siiquwaa intte eranaadaaninne qassi Xoossaabaa gidiya ubbaban intte poli kumanaadan, taani Xoossaa woossais.

20-21 Simmi nu giddon oottiya ba wolqqaa baggaara nuuni woossiyooobaa woi qoppiyoobaa ubbaappe keehi darissi oottanau danddayiya Xoossaayyo, woosa keettaaninne Kiristtoos Yesuusan ubba wode merinaappe merinaa gakkanaassi bonchchoi gido. Amin77i.

Bollaa Issippetetaa

4 ¹Hegaa gishshau, taani Godaayyo oottiyo gishshau qashettidaagee Xoossai inttena xeesido xeessau bessiya de7uwaa intte de7anaadan, taani inttena woossais. ²Ubba wode intte intte huuphiyaa kaushshiyaageeta, ashkketanne danddayanchchata gidite; issoi issuwaa maaddiyoogan intte siiquwaa bessite. ³Inttena issippe gatti qachchiya sarotettan, Geeshsha Ayyaanai intteyyo immiyo issippetetaa naaganau minnite. ⁴Xoossai inttena xeesido ufaissai, intte demmana giidi naagi uttidoogee mexi issuwaa giyoogaadan, issi asatettainne issi Geeshsha Ayyaanai de7ees. ⁵Issi Godai, issi ammanoinne issi xinqqatee de7ees. ⁶Ubbaa Godai, ubbaa baggaara oottiyaagee, ubbaa giddon de7iyaagee, issi Xoossai, ubbaa Aawai de7ees.

⁷SHin Kiristtoosi immido imuwaadan, nuuni huuphiyan huuphiyan dumma imuwaan ekkida. ⁸Hegaa gishshau, Xoossaa maxaafai,

“I pude xoqqasaa kiyido wode,
omoodettida darota ekkidi efiis;
asaayyookka imota immiis”
yaagees. ⁹Yaatin, “Pude kiyiis” giyoogee woigiyoogee? I kiro duge wodhdhiis; hegee sa7au hirkki ziqqiyaasaa wodhdhiis giyoogaa. ¹⁰Ha duge wodhdhidaagee ba huuphen a; he i ubbabaa kumanaadan, salo ubbaappe xoqqiyaasaa pude kiyiis.

¹¹Asaayyo imo immidaagee a; i issoota issoota Yesuusi kiittidoogeeta, harata hananabaa yootiyaageeta, qassi harata wonggeliyaa mishiraachchuwaa yootiyaageeta, qassikka harata woosa keetaa kaalettiyaageetanne tamaarissiyaageeta ootti sunttiis. ¹²I hegaa geeshhati ubbai ammanniya asa ooso oottanaadaaninne Kiristtoosa

bollaa keexxanaadan giigissanau oottiis. ¹³Qassi nuuni ubbai Xoossa Na7aa ammaniininne erin beettiya issipetettaakko gakkana; nuuni Kiristtoosa polo dichchaa keenaa diccidi, gastta asa gidana.

¹⁴Nuuni beetan yaanne haanne shocettidi, bantta cimo hanotan asaa bala ogiyaa kaalettiya gene asaa timirtte carkko ubban sugettidi, hagaappe sinttau na7a gidanau bessenna. ¹⁵SHin nuuni siiqottettan tumaa haasayiiddi, huuphe gidiya Kiristtosakko ubbabban diccanau bessees. ¹⁶Bolla giddon de7iya dumma dumma shaahoti aani issippe ohettidosona; qassi kumetta bollai baayyo imettida shaya ubban issoi issuwaara gaittidi, issippe ohetti uttiis; he dumma dumma shaahoti oottanau bessiyaagaa oottiyo wode, kumetta bollai siiquwan dicceesinne bana keexxees.

Kiristtoosan Beettiya Ooratta De7uwaa

¹⁷Hegaa gishshau, taani hagaa intteyyo Godaa sunttan odaisinne markkattais. Intte go77i bainna qofaa qoppiya Aihuda gidenna asatudan de7oppite. ¹⁸Eta wozanai xuman de7ees; eti ainne erennaageetanne ixxaas giyaageeta gidiyo gishshau, Xoossai immiyo de7uwaappe haakkidosona.

¹⁹Eta matan yeella giyoobi baawa; eti shaaramuxettiyo qaaqqau bantta huuphiyaa aatti immoosona; qassi tunabaa ubbaa paci bainnan oottoosona.

²⁰SHin intte Kiristtoosabaa hegaadan tamaaribekketa. ²¹Abaa tumu siyideta; qassi tumatettaikka Yesuusan de7iyoogaadan, appe tamaarideta. ²²Intte kase de7iyo de7uwaa aggit; qassi ba cimmiya amuwan xayiya intte ceega asatettaa xaissite. ²³Intte wozanainne qofai muleera ooraxxanau bessees. ²⁴Tumu xillotettaaninne geeshshatettan Xoossa leemisuwan merettida ooratta asatettaa maayite.

²⁵Simmi worddotoppite. Nuuni ubbai Kiristtoosa asatettan issi asa gidiyo gishshau, asai ubbai ba ishau tumaa haasayanau bessees. ²⁶Hanqgettite; shin intte hanqquwan nagaraa oottoppite. Intte hanqgetti uttidaashin, awai wulloppo. ²⁷Xalahe halaqaayyo soho immoppite. ²⁸Wuuqqiya urai hagaappe sinttau wuuqqoppo; shin hegaa

aggidi, hiyyeesata maaddanau, ba kushiyan lo77obaa oottiiddi daafuro.

29 Intte haasayai siyyaageeta go77ana mala, koshshiyogaadan minttettiya lo77o qaalai intte doonaappe kiyoppe attin, iita qaalai mulekka kiyoppo. **30** Xoossai inttena woziyo gallassau intte parametti uttido Xoossa Geeshsha Ayyaanaa azzanissoppite. **31** Ixo hanotettsa, yiilluwaa, hanqquwaa, waasuwaanne cashshaa ubbaa iitatetta ubbaara intteppe xaissite. **32** Issoi issuwaayyo kehitenne qarettite; qassi Xoossai Kiristtoosa baggaara intteyyo atto giidoogaadan, inttekka issoi issuwaayyo atto giite.

Poo7uwan De7ite

5 **1** Simmi Xoossai siiqyo naatudan, a milatite. **2** Qassi Kiristtoosi nuna siiqidi, ba huuphiyaa Xoossaayyo sawuwaa tonggu giya yarshsho oottidi immidoogaadan, inttekka siiquwan de7anau bessees.

3 SHin geeshshatuyyo bessiyaagaadan, intte giddon shaaramuxiyoogeenne tunatetta ubbai, woi miishsha amottiyoogee mulekka siyettoppo. **4** Yeellayiyaabainne eeyya haasayai woi pattenna qiree intteyyo bessennabaa gidiyo gishshau, intte matan mulekka de7oppo; intte hegaa ubbaa aggidi, Xoossa galatanau bessees. **5** Hagaa erite; ooninne shaaramuxiyaagaa woi tunabaa oottiyaagaa, woi miishsha amottiyaagaa gidikko, Kiristtoosa kawotettaanne Xoossa kawotettsa laattanau danddayenna; miishsha amottiyoogee eeqau goinniyoogaappe dummatenna.

6 Inttena ooninne pattenna haasayan cimmoppo; aissi giikko, hagaa gaasawan Xoossa hanqqoi azazettenna asaa bolli yaana. **7** Simmi hegaa mala asaara zuppetoppite. **8** Aissi giikko, kase intte xuman de7ideta; shin Godaa baggaara ha77i poo7uwan de7eeta; poo7uwan de7iya asaadan poo7uwan hemettite. **9** Aissi giikko, poo7oi lo77otettsa, xillotettaanne tumatettsa ubbaa aifees.

10 Godaa ufaissiyaabai aibakko tamaarite. **11** Go77i bainna xuma oosuwaa qonccissi bessiteppe attin aara walahettoppite. **12** Eti geeman oottiyoobaa harai atto

haasayiyoogeeekka pokkees. ¹³SHin ubbabai poo7uwaan
kiyiyi wode, qoncciyan beettana; aissi giikko, qoncciyan
beettiya ubbabai poo7o. ¹⁴Hegaa gishshau,

“Xiskkiyaagoo, beegotta;
haiquwaappekka dendda;
Kiristtoosi neeyyo poo7issana”

yaagees.

¹⁵Simmi intte waani de7iyaakko akekite; aadhdhida
eratettaara de7iya asadan de7iteppe attin, aadhdhida
eratetti bainna asadan de7oppite. ¹⁶Wodee iita gidiyo
kishshau, intte lo77o wodiyaa coo xaissoppite. ¹⁷Hegaa
kishshau, Godai koyiyoobai aibakko akekiteppe attin,
eeyyoppite.

¹⁸Qassi inttenan Geeshsha Ayyaanai kumoppe attin,
inttena bashshiya woiniyaa giyo eessaa uyidi mattottoppite.
¹⁹Mazamuriyaa yettan, galatiiddi yexxiyoogaaninne
ayyaana yettan issoi issuwaara haasayite; qassi galatiyo
yettaaninne mazamuriyaa yexxiyoogan intte wozanan
Godaa galatiiddi yexxite. ²⁰Nu Godaa Yesuus Kiristtoosa
sunttan, Aawaa Xoossaan ubbabau ubba wode galatite.

Azinabaanne Machchibaa

²¹Kiristtoosayyo yayyiiddi, issoi issuwaayyo haarettite.

²²Maccaasatoo, Godaayyo haarettiyoogaadan, intte
azinatuyyo haarettite. ²³Aissi giikko, Kiristtoosi qassi
woosa keettaayyo huuphe gidiyoogaadan, azinaikka ba
maccaaseeyyo huuphe; qassi Kiristtoosi ba huuphen, ba
bollaa gidiya woosa keetaa ashshiyaagaa. ²⁴SHin woosa
keettai Kiristtoosayyo haarettiyoogaadan, maccaasai qassi
bantta azinau ubbaban haarettanau bessees.

²⁵Azinatoo, Kiristtoosi woosa keetaa siiqidi, ba
huuphiyaa ayyo immidoogaadan, inttekka intte maccaasata
siiqite. ²⁶I woosa keetaa ba qaalaaninne haattan
meecci geeshshidi, Xoossaayyo dummayanau hagaa
oottiis. ²⁷Kiristtoosi woosa keetaa qiti woi kul77i woi
hegaa milatiyaabi bainnan, a kumetta bonchchuwaara
geeshshanne borettenaagaa oottidi, ba huupheyeyo

shiishshanau koyiis. ²⁸Simmi qassi azinai ba maccaasiyo ba bollaadan siiqanau bessees; ba machchiyo siiqiyaagee bana siiqees. ²⁹Aissi giikko, ba bollaa ixxiya asi mulekka baawa; shin Kiristtoosi woosa keettaa miziyoogaadaaninne naagiyogaadan ooninne ba bollaa mizeesinne naagees. ³⁰Aissi giikko, nuuni a bollaa shaaho.

³¹Xoossa maxaafai yaagees; “Hegaa gishshau, attumaagee ba aawaanne ba aayyiyo aggi bayidi, ba machcheera issippe de7ana; eti naa77aikka issi ashogidana” yaagees. ³²Ha xuurai wolqqaama tumatetta; shin taani hagee Kiristtoosabaanne woosa keettaabaa yootees yaagais. ³³Gidikkokka, qassi intte huuphiyan huuphiyan intte maccaasaa intte huuphedan siiqanau bessees; maccaasa ubbaikka bantta azinaa azinaa bonchchanau bessees.

Yelidaageetubaanne Yelettida Naatubaa

6 ¹Naatoo, inttenu yelidaageetuyyo Godan azazettite; aissi giikko, hagee oottanau bessiyaabaa. ²⁻³“Neeyyo ubbabai lo77anaadaaninne sa7an ne laittai aduqqanaadan, ne aawaanne ne aayyiyo bonchcha” giya azazoi Xoossai immana giidoogaara de7iya kiro azazuwaa.

⁴Aawatoo, intte intte naata Godaa seeraaninne zoriyan dichchiteppe attin, eta hanqjetissoppite.

Godatubaanne Ashkkaratubaa

⁵Ailletoo, Kiristtoosayyo oottiyoogaadan, intte godatuyyo yashshatettaaninne kokkorssan suure wozanaappe azazettite. ⁶Xoossai giidoogaa oottiyaageetudan, Kiristtoosa ailletudan, wozanaappe oottiteppe attin, asa ufaissanau oottiyaabaadan, asi be7o giidi oottoppite. ⁷Asau gidennan Kiristtoosau oottiyoogaadan, xibennan wozanappe oottite. ⁸Aille gidin woi goqa gidin, i oottiyo lo77o ooso ubbaayyo Godai huuphiyan huuphiyan woitanaagaa ereeta.

⁹Godatoo, intte ailleta naassiyogcaa aggidi, etayyo hegaadan oottite; inttenanne eta gatti haariya Godai,

oonanne maaddi pirddennaagee, saluwan de7iyoogaa ereeta.

Xoossaa Ola Miishshatubaa

10 Wursettan, Godaaninne a gita wolqqan minnite.

11 Xalahee halaqaa iita cimuwaan teqqanau intte danddayana mala, Xoossai intteyyo immiyo ollaa maayo ubbaa maayite. **12** Aissi giikko, nuuni saluwaa sohuwan de7iya iita ayyaana wolqqatuura, haariyaageetuura, godatettai de7iyoogeetuuranne ha xuma biittaa haariyaageetuura olettiyoogaappe attin, asaara baaxetokko.

13 Hegaa gishshau, iita gallasan teqqanaunne qassi wurssettaai gakkanaassi warettoogaappe guyyiyan, minni eqqanau intte danddayana mala, Xoossaa ola miishsha ubbaa oiqqite. **14-15** Hegaa gishshau, xeessan qabattuwaa gixxiyoogaadan tumatettaa gixxidi, tiran wottiyo ola miishshadan xillotettaa maayidi, intte tohuwan caammaa wottiyoogaadan sarotettaa wonggeliyaa mishiraachchuwaa yootanau giigidi, minni eqqite. **16** He ubbaappe aattidi, xalahe halaqai dafidi yeddiyo wonddafiyaa tama ubbaa toissanau, ammanuwaa ubba wode gonddalledan oiqqite. **17** Ammanuwaa huuphiyan wottiyo birata qophedan wottite; qassi Geeshsha Ayyaanaa bisuwaa, Xoossaa qaala, oiqqite. **18** Xoossaa woossiiddinne a maaduwaa oichchiiddi, ubba wode Geeshsha Ayyaanan Xoossaa woossite. Hegaa gishshau, minnite; salettoppite; geeshshatu ubbaayyo Xoossaa ubba wode woossite.

19 Qassi taani yayyennan wonggeliyaa xuuraa yootanau, Xoossai ta doonaa dooyidi, tau haasayiyoobaa immanaadan, taukka Xoossaa woossite. **20** Taani ha77i qashuhan de7ikkokka, ha wonggeliyaa gishshau taani kiitettidaagaa; taani abaa tau bessiyaagaadan yayyennan yootana mala, taayyo Xoossaa woossite.

Wurssetta Sarotaa

21 SHin taani waana de7iyaakkonne ai oottiyaakkko inttekka eranaadan, nu siiqo ishai, Godaa oosuwan

ammanettida ashkkarai Tikiqoosi, tabaa ubbaa intteyyo yootana. ²²Nuuni ubbai waani de7iyaakko intteyyo yootidi, inttena minttettana mala, taani a inttekko kiittas.

²³Xoossaa Aawaappenne Godaa Yesuus Kiristtoosappe sarotettainne siiqotettai ammanuwaara issippe ishanttu ubbaayyo gido; ²⁴dochchenna siiquwan nu Godaa Yesuus Kiristtoosa siiqiya ubbatuura Xoossaa aaro kehatettai gido. Amin77i.

PHauloosi Piliphphisiyuusa Asaassi Xaafido Kiitaa

Gidduwaa Erissuwaa

PHauloosi Piliphphisiyuusa asaayyo xaafido kiitai xaaftidoogee, Maqedoonyaa giyo Roome biittan, Piliphphisiyuusa giyoosan de7iya woosa keettaassa. Ha woosa keettai PHauloosi Auropphhaa biittan kiro essido woosa keetta. Ha kiitai xaaftidoogee, hara ammanniya oosanchchati PHauloosa qofaa phalqqi phalqqidi waayissiyo wodiyaananne Piliphphisiyuusa woosa keettan denddida worddo timirttiya gaasuwaa a wozanuu daro azzanidonne qasho keettan i de7ido wodiyaana. Gido shin, PHauloosi Yesuus Kiristtoosa minttidi ammanniya asa gidido gishshau, ha kiitaa bollan dalggidi beettiyaagee ufaissaanne kumetta ammanettiyoogaa.

PHauloosi ha kiitaa xaafido kiro gaasoi a metuwaa wode a maaddanau Piliphphisiyuusa ammanniya asai imotaa ayyo kiittido gishshau, eta galatanaassa. A bollankka eta bollankka dumma dumma metoi gakkidabaa gidikkokka, eti xalana malanne mule ammanettidi de7ana mala, ha gaittida injjiyan eta minttettees. Ayyuuwaanne otoruwaa diggirggidi, Yesuus Kiristtoosa ashkketettan eti kumana mala, minttidi eta hassayissiis. Yesuus Kiristtoosaara issippe gididoogaa eti demmido de7oi Xoossaa aaro kehatettaappe pulttidaagaanne eti ammanuwaa ekkidoogaa gidiyoogaappe attin, Aihudatu wogata poliyoogan beettidaagaa gidenaaqaa eta hassayissees. Yesuus Kiristtoosaara issuwaa gididi de7iyaageetu ubbaayyo Xoossai immiyo saruwaabaanne ufaissaabaa etassi xafees.

Ha kiitai erettiyoogee ufaissa, ammanettiyoogaa, issippettaanne Kiristtinnaa ammanuwaaninne de7uwan

minnidi de7iyoogaa geeshshidi bessiyoogaana. Hegaa bollikka gujjidi, PHauloosi Piliphphisiyuusa woosa keetaa siiqyo gita siiquwaa qonccissees.

Sarotaa

1 ¹Nuuni Yesuus Kiristtoosa ashkkarati PHauloosinne Ximootiyoosi, Kiristtoos Yesuusan de7iyaageetuyyo, Piliphphisiyuusa giyo kataman de7iya geeshsha ubbatuyyo, woosa keetaa kaalettiyaageetuyyoonne woosa keetaa cimatuyyo ha dabddaabbiyaa xaafoos.

²Nu Aawaa Xoossaappenne Godaa Yesuus Kiristtoosappe aaro kehatettainne sarotettai intteyyo gido.

PHauloosi Woossido Galata Woosaa

³Taani inttena hassayiyo wode ubban ta Xoossaa galatais. ⁴⁻⁵Intte koiro gallassaappe hanno gakkanaassi, wonggeliyaa mishiraachchuwaa yootiyoogan tana maaddido gishshau, taani ubba wode intteyyo ubbaayyo ufaissan Xoossaa woossais. ⁶Qassi intte giddon lo77o oosuwaan doommida Xoossai, Kiristtoos Yesuusi simmiyo gallassai gakkanaassi polanaagaa erais.

⁷Taani intteyyo ubbaayyo hegaadan qoppanau bessees; aissi giikko, taani inttena ubba wode hassayais. Ha77i taani qashuwan de7iyoogan, wonggeliyau mootettiyoogaaninne wonggeliyaa mintta essiyoogan Xoossai taayyo qaadido qaadaa inttekka tanaara shaakki ekkideta. ⁸Aissi giikko, taani inttena ubbata Kiristtoos Yesuusappe yiya siiquwan ai keenaa siiqiyaakko, Xoossai tau markka.

⁹⁻¹⁰Qassi taani intteyyo Xoossaa woossiyoogee hagaa; lo77obai aibakko dooranau intte danddayanaadaaninne, qassi intte siiqoi tumu eratettaaranne akeeka ubbaara issippe gujji gujji diccanaadan, Xoossaa woossais; yaatidi Kiristtoosi simmiyo gallassan intte suurenne borettenaageeta gidana. ¹¹Qassi intte de7oikka Xoossaa bonchchuwaayyoonne galataayyo Yesuus Kiristtoosa baggaara beettiya xillotettaa aifiyaa aifana.

**PHauloosi Qashettidoogee Mishiraachchuwaan
Qaalai Biittan Aakkanaagaa Diggibeenna**

12 Ta ishatoo, ha tana gakkidabai wonggelee aakkanaadan tumu maaddidoogaa intte erana mala koyais.

13 Taani Kiristtoosa gishshau qashettidoogaa, kawo keettaa naagiya ubbatinne hagan de7iya harati ubbat eroosona.

14 Qassi taani qashettidoogee nu ishanttuppe dariyaageeti Godan keehi ammanettidi, Xoossaa qaalaa yashshi bainnan kaseegaappe xalidi yootanaadan maaddiis.

15 Tumaappe issooti issooti qanaatiyaa gishshaunne palamaa gishshau, Kiristtoosabaa yootoosona; shin harati lo77o amuwan yootoosona. **16** Hageeti Xoossai taayyo wonggeliyaa naagiyo oosuwaa immido gishshau, siiqidi qaalaa yootoosona. **17** SHin hinkkooti taani qashuwan de7ishin, ta bolli waaye ehaanabaa etau milatin, banttana siiqyo gita amuwan Kiristtoosabaa yootoosonappe attin, wozanappe yootokkona.

18 Aikkonne baawa; milatissiyo yootonne gido woikko tumu yootonne gido, ai ogiyaaninne Kiristtoosabaa yootikko, taani hegan ufaittais. Sinttanaukka qassi taani ufaittana. **19** Aissi giikko, taani intte woosaaninne Yesuu Kiristtoosa Ayyaanaappe yiya maaduwan attanaagaa erais. **20** Ta gita amoинне Xoossaappe ekkana gaada taani ufaissan naagiyo naagoi aibee giikko, taani paxa de7inkka woi haiqqinkka yayyennan, kaseegaadan ha77ikka ta kumetta asatettan Kiristtoosi bonchchettanaagaappe attin, taani harai atto issibankka yeellatennan attanaassa.

21 Aissi giikko, tau de7oi Kiristtoosa; qassi haiqoikka tau go77a. **22** SHin taani paxa de7iyoogan daro go77iyaabaa oottanabaa gidikko, augaa dooranaakko tau erettenna.

23 Taani ha naa77u yohotun tuggatais; ha de7uwaappe shaahettanaunne qassi Kiristtoosaara issippe de7anau amottais; Kiristtoosaara issippe de7iyoogee ubbaappe aadhdiida daro lo77obaa. **24** SHin taani haiqqiyoogaappe intte gishshau paxa de7iyoogee inttena daro koshshiyaabaa.

25 Hagee tuma gidiyoogaa taani geeshshada erais; qassi ammanuwan intte diccanaadaaninne ufaittanaadan,

taani inttenaara ubbaara paxa de7ana. ²⁶Hegaa gishshau, taani inttenaara naa77anttuwaa de7iyo wode, Kiristtoos Yesuusaara intte de7iyo de7uhan, taban ceeqettiyoobai intteyyo darana.

²⁷Gidikkokka, intte intte huuphen Kiristtoosa wonggeliyaayyo bessiya de7uwaa de7ite; taani inttena baada be7in woikko be7ana xayin, intte issi qofan minnidi eqqidoogaanne, qassi wonggeliyaammanuwaayyo issi wozana gididi issippe baaxetiyooogaa siyana. ²⁸Intte morkketuyyo aibinkka yayyoppite; hegee etayyo bashshaa malaata; shin Xoossai inttena xoonissiyo gishshau, intteyyo atotettaa malaata. ²⁹Aissi giikko, Kiristtoosayyo oottiyo qaadai inttena gakkidoogee intte a gishshau waayettiyo gishshassappe attin, intte a ammaniyoogaa xalaalaassa gidenna. ³⁰Taani kase baaxetishin intte be7idoogaa mala baaxeenne qassi ha77ikka taani baaxetiyooogaa intte siyivoogaa malai inttena gakkiis.

Kiristtoosi Bana Kaushshidoogaa Leemisuwaa

2 ¹Kiristtoosan intte de7iyo de7oi inttena gasttissii? A siiqoi inttena minttettii? Geeshsha Ayyaanaara intteyyo issippettai de7ii? Intte issoi issuwaayyo keheetiinne qaretteetii? ²Yaatikko, intte qofan, siiquwan, wozanaaninne qofaa poluwan issuwaa gididi, tana wurssi ufaissite. ³Inttena siiqyoogan woikko ceeqettanau koyiyo hada amuwan issibaanne oottoppite; shin issoi issuwaappe gitatais yaagidi qoppennan, issoi issuwaayyo intte huuphiyaa kaushshite. ⁴Qassi issoi issuwaa go77iyabaa koyanaappe attin, intte huuphe xalaalaa go77iyabaa koyoppite.

⁵Kiristtoos Yesuusan de7iya ha qofai qassi inttenankka de7anau bessees.

⁶I ubba wode Xoossaa gididi de7iis; shin Xoossaa keeni wolqqan gidanau mali be7iyoogaa bessiyaabaadan qoodibeenna.

⁷SHin i ba shenen ubbabaa aggi bayidi, ashkkara meretaa ekkiis; qassi asa milatidi qonccis.

⁸I bana kaushshiis; haiquwau, ubba harai atto, masqqaliyaa bolla haiquwaukka azazettiis.

9Hegaa gishshau, Xoossai a keehi xoqqu xoqqu oottiis; qassi suntta ubbaappekka aadhdhiya xoqqa sunttaa ayyo immiis.

10Hegaa gishshau, saluwaaninne sa7an sa7aappe garssan de7iya ubbai Yesuusa sunttaa bonchchanau gulbbatana.

11Qassi asai ubbai Yesuus Kiristtoosa Goda yaagidi, Xoossaas Aawaa bonchchuwau markkattana.

Ha Sa7an De7iya Asaassi Poo7o Gidiyoogaa

12Hegaa gishshau, ta dabbotoo, taani inttenaraa de7iyo wode ubban intte tau azazettidoogaadan, ha77i taani intte matan de7enna wodekka, intte kaseegaappe aattidi tau azazettanau bessees; yashhatettaaninne kokkorssan intte atotettsaa polanau oottite. **13**Aissi giikko, Xoossai inttena bau eeno giissanaadaaninne qassi i qoppidobaa intte oottanaadan intte giddon ubba wode oottees.

14-15 Geellanne nagaranchcha asaa giddon borettennaageeta, ashkketanne Xoossaas naatudankka pokkoi bainnaageeta gidite; qassi zuuzummennan woikko iitabaa qoppennan ubbabaa oottite. He asaa giddonkka saluwan poo7iya xoolinttedan poo7iiddi, **16**de7uwaa wonggeliyaa mishiraachchuwaa etau yootite; he wode ta daafurainne ta oosoi mela xayibennaagee erettiyo gishshau, Kiristtoosa gallassi taani inttenan gitatana.

17Harai atto intte ammanoi Xoossaayyo yarshshiyo yarshshuwaa bolli ta suuttai ushshaa yarshshodan gukkikkokka, taani ufaittais; inttenaraa ubbaara issippe ufaittais. **18**Hegaadan inttekka qassi ufaittanau bessees; tanaaraa issippe ufaittite.

Ximootiyoosinne Eppafiroditoosi Oottido Oosuwaan

19SHin taani intte de7uwaabaa siyada ufaittanaadan, Ximootiyoosa inttekko eesuwan yeddanaagaa Godaa Yesuusan ammanettais. **20**Aissi giikko, intte de7uwaabau wozanappe hirrgiya a mala asi harai ooninne tau baawa.

21Aissi giikko, harati ubbatii bantta huuphebaa koyoosona; Yesuus Kiristtoosabaa koyokkona. **22**SHin na7i ba aawau oottiyogaadan, Ximootiyoosi tanaaraa issippe gididi,

wonggeliyaa oosuwaa oottidoogan, ammanettiya asa gidiyoogaa erissidoogaa intte ereeta. ²³Hegaa gishshau, taani yohoi haniyoobaa be7ada, sohuwaara a inttekko yeddana gaada qoppais. ²⁴Taani ta huuphen mata wodiyen inttekko baanaagaa Godan ammanettais.

²⁵SHin taani ta ishhaa Eppafiroditoosa, tanaara issippe ta bagga gididi oottidaagaa, olettidaagaanne, qassi tana maaddiyooban intteyyo kiitettidi oottidaagaa inttekko kiittanau koshshiyogaa qoppas. ²⁶Aissi giikko, i inttena ubbaa be7anau laamotees; qassi i sakettidoogaa intte siyido gishshau, ba wozanan daro metootees. ²⁷I tumu sakettidi, haiqqiichchidi attiis; shin Xoossai au qarettiis; a xalaalaayyo gidennan azzanoin azzanuwaa bolli gujettenaadan, taayyookka qarettiis.

²⁸Simmi intte naa7anttuwaa a be7idi ufaittanaadan, taukka ta wozanaa azzanoin irxxanaadan, taani eesuwan a inttekko yeddana. ²⁹Hegaa gishshau, Godan de7iya ishadan, kumetta ufaissan a mokkite; qassi a milatiya asa ubbaakka bonchchite. ³⁰Aissi giikko, intte intte huuphen tana maaddana danddayenna maaduwaa maaddanau, Kiristtoosa oosuwaa gishshau, ba shemppuwaa shenehoo giidi, haiqqiichchidi attiis.

Tumu Xillotettsaa

3 ¹Wurssettan, ta ishatoo, Godai intteyyo ufaissaa immo. Taani kase xaafidoogaa zaarettada xaafiyogee tana waissenna; qassi he xaafiyogee inttena naagana.

²Iitabaa oottiyaageetuppe, he kanatuppe, qaxxarai koshshees giya asatuppe naagettite. ³Aissi giikko, nuuni Xoossa Geeshsha Ayyaan Xoossaayyo goinniyo gishshaunne nu de7uwan Godaa Kiristtoos Yesuusan ufaittiyo gishshau, tumu qaxxaraa qaxxarettidaageeta; asatettsaa bolli oo settiyaaban ammanokko.

⁴Qassi tau ta huuphenkka ta asatettan ammanettiyoobi de7ees. Ai asinne ba asatettan ammanettiyoobi bau de7ees giidi qoppikkoo, taani appe keehi aadhahais. ⁵Taani yelettoosappe saamintta giishin qaxxareettaas. Taani yeletan Israa7eela; Biniyaama zare; walahi bainna Aihuda asa. Aihuda higgiyaa naagiyoogan gidikko, taani Parisaawe;

⁶Aihuda ammanuwau mishettiyoogaa gidikko, taani woosa keettaa waissaas; issi urai higgiyau azazettidi xilliyooogaa baggaa gidikko, tanan boree beettibeenna.

⁷SHin tana go77iya ubbabaa Kiristtoosa gishshau bayidabaadan qoodaas. ⁸⁻⁹Tumakka, hegeetu xalaala gidenna; taani ta Godaa Kiristtoos Yesuusa eriyoogee ubbabaaappe keehi aadhdhiyo gishshau, ubbabaa tana mulekka go77ennabaadan qoodaas; taani a gishshau ubbabaa yegga bayaas. Kiristtoosa demmaniaunne aara de7anau ubbabaa wora olidobaadan qoodais; taani higgiyaayyo azazettada demmiyo ta huuphe xillotetti taayyo baawa. Kiristtoosa ammanin, Xoossai immiyo xillotettai, ammanuwaa Xoossaas matappe yiya xillotettai tau ha77i de7ees. ¹⁰⁻¹¹Taani Kiristtoosanne haiquwaappe i denddido wolqqa eranau koyais; yaatada taani ta huuphen haiquwaappe denddana yaagiyooagan, a waayiyaa aara waayettanaunne a haiquwan a milatanau amottais.

Gakkioosaa Gakkanaau Woxxiyoogaa

¹²Taani ha77i demmarggaas woikko tanan bali baawa giikke. SHin Kiristtoos Yesuusi tana baayyo oottido woituwaa demmania gaada eesotais. ¹³Ta ishatoo, taani hegaa demmarggaas gaada qoppikke; shin taani issibaa oottais; taappe guyyeera de7iyaagaa doga aggada, sinttan de7iyaagaa oiqqanau warettais. ¹⁴Xoossai Kiristtoos Yesuusa baggaara bolla de7uwau xeesiyo woituwaa ekkanaau, ta gakkanaasaan horddofais.

¹⁵Simmi nuuni Ayyaanan gasttida ubbatii hagaa qoppanau bessees; qassi intteppe amaridaageetuyyo aibiininne dumma qofai de7ikko, hegaakka Xoossai intteyyo qonccissana. ¹⁶Gidikkokka, nuuni hanno gakkanaassi de7ido maaraadan, ane sinttau boos.

¹⁷Ta ishatoo, taani hanijoogaadan hanite. Nuuni intteyyo leemiso gidida; hegaadan inttekka nuuni intteyyo leemiso gidido maaraa kaalliyageeta akekite. ¹⁸Aissi giikko, taani hegaa intteyyo kase darotoo yootaas; qassi ha77i naa77anttuwaakka afuxxaidda intteyyo yootais; Kiristtoosa masqqliyaassi morkke gidada daro asati

de7oosona. **19**Eta wursetta bashsha; eta uloi etayyo Xoossa; yeellatanau bessiyooban eti otoreettoosona; qassi ha sa7aabaa xalaalaa qoppoosona. **20**Aissi giikko, nu biittai saluwaana; nuuni qassi saluwaappe yaana nuna ashshiya Godaa Yesuus Kiristtoosa naagoos. **21**Kiristtoosi ubbabaa baappe garssan wottanau danddayiya ba wolqan, nu daafuranchcha asatettaa laammidi, ba bonchcho asatettaa milatissidi oottana.

Wurssetta Zoriyaa

4 **1**Ta ishatoo, taani siiqiyogeetoo, laamotiyogeetoo, tana ufaissiyaageetoo, tana gitayiyaageetoo, ta dabbotoo, simmi Godan intte minni eqqanau bessees.

2Ewodeenne Sinxxiikee, intte naa77aikka issi qofan michchidan, Godan de7anaadan, taani inttena zorais. **3**Qassi tanaara oottiya ammanettidaagoo, neeni ha maccaasata maaddanaadan, taani nena woossais; aissi giikko, eti tanaaranne eta sunttai Xoossaa de7o maxaafan xaafettido Qaleminxxoosaara qassi tanaara issippe oottiya haratu ubbaara wonggeliya ubbasaa gattanau daafuridosona.

4Godaara intte de7iyo de7uwan ubba wode ufaittite; taani hagaa gujjadakka gais; ufaittite.

5Asai ubbai intte ashkketettaa ero; Godai matan yaana. **6**Xoossaa intte woossiyo woosa ubban a keehi galatiiddi, inttena koshshiyaabaa ubbau woossiteppe attin, issibaukka hirggoppite. **7**Qassi asa eratettaa ubbaappe aadhdiya Xoossaa sarotettai intte wozanaanne intte qofaa Godaa Yesuus Kiristtoosa baggaara naagana.

8Wurssettan, ta ishatoo, intte wozanan lo77obaanne galatissiyaabaa qoppite; tuma gidiyaabaa ubbaa, bonchchissiyaabaa ubbaa, mooro gidennabaa ubbaa, geeshshabaa ubbaa, siiqobaa ubbaa, lo77o haasaya gidiyaabaa ubbaa qoppite. **9**Intte taappe tamaaridoogaa, ekkidoogaa, siyidoogaanne be7idoogaa ubbaa oottite; qassi nuuyyo sarotettaa immiya Xoossai inttenaara issippe gidana.

Baayyo Kitetida Imotaayyo PHauloosi Galatidoogaa

10SHin daro wodiyapape guyyiyan, ha77i intte tabaa naa77anttuwaa qoppanau doommido gishshau, taani

Godan keehi ufaittais; taayyo qoppanau intteyyo injjetennan ixxidoogaappe attin, tau qofaa qoppeeta.

¹¹Taani hagaa tana metido gishshau giikke; aissi giikko, tau de7iyaabai taayyo gidana giyoogaa taani tamaaraas.

¹²Taani metootidi de7iyoobi aibakko erais; qassi duretidi de7iyoobikka aibakko erais; awan gidinkka aude gidinkka, taani kaluwaanne namisaa qassi pacaanne palahaa tamaaraas. ¹³Kiristtoosi tau immido wolqqan, ubbabaa oottanau taani danddayais.

¹⁴Gidikkokka, intte ta metuwaa tanaara metootidi daro loittideta; ¹⁵Piliphphisiyuusa asau, wonggeliyaa mishiraachchoi koiro intte giddon odettiis; shin taani Maqidooniyaappe kiyido wode, tana intte woosa keettappe attin, harai maaddibeennaagaa intte intte huuphen ereeta; qassi immiyoobankka ekkiyoobankka intteppe attin, harai tana maaddibeenna. ¹⁶Aissi giikko, tana metoi oiqqido wode, harai atto taani Tasalonqgen de7ishinkka tana zaari zaaridi maaddideta. ¹⁷Taani inttebaa bolli harabai gujettanaagaa koyiyoogaappe attin, woito xalaalaa ekkanaau koyikke.

¹⁸SHin taani intte immidoogaa ubbaa ekkaas; qassi tau palahidi gidiyaagee de7ees. Intte kiittido ubbabaa Eppafiroditoo sappe ekkaas; koshshiya ubbai tau de7ees. Intte tau kiittido imoi Xoossaayyo sawuwaa tonggu giyaanne i dosiyo, a ufaissiya yarshho mala. ¹⁹Qassi ta Xoossai ba bonchcho duretettaa daruwan Kiristtoos Yesuusa baggaara inttena koshshiyaabaa ubbaa intteyyo immana. ²⁰Nu Xoossaayyoonne nu Aawaayyo merinaappe merinaa gakkanaassi bonchchoi gido. Amin⁷⁷ⁱ.

Wurssetta Sarotaa

²¹Kiristtoos Yesuusabaa gidiya geeshsha ubbata saro giite. Tanaara hagan de7iya ishantti inttena saro goosona.

²²Hagan de7iya geeshsha ubbat, ubbaappekka aattidi Kawuwaa Qeesaara keettan de7iyaageeti inttena saro goosona.

²³Nu Godaa Yesuus Kiristtoosa aaro kehatettai inttenaara gido.

PHauloosi

Qolasiyaasa Asaassi

Xaafido Kiitaa

Gidduwaa Erissuwaa

PHauloosi Qollasiyaasa asaassi xaafido kiitai xaafetidoogee Qeeri Iisiyan, Efisoonappe arshsho baggaara beettiya Qollasiyaasan de7iya woosa keettaassa. Ha woosa keettas essidai PHauloosa gidana xayikkokka, Roome biittan, Iisiyaa waanna katama gidiya Efisoonepppe etassi oottiya asata kiittiyai a gidiyo gishshau, Qollasiyaasayyookka aawatiyo hanotai ayyo de7ees. Qollasiyaasa woosa keettan, “Xoossaa eranaunne kumetta atotettaa demmanau, asi ubbi ayyaana wolqqatuzzinne maatai de7iyoogeetussi goinnanau koshshees” yaagiya worddo asttamaareti de7iyoogaa PHauloosi siyiis. Ha asttamaareti harabaa qassi, “Asai ubbaikka qaxxaraa milatiya wogatussi haarettanaunne qumaa wogaanne hara wogata ubbaa naaganau koshshees” yaagoosona.

PHauloosi ha kiitaa xaafidoogee tumanchcha gidiya Kiristtinnaa kiitaa odiyoogan, eta worddo timirttiyaa phalqqanaaassa. I zaarido zaarotuppe waannatiyaagee “Yesuus Kiristtoosi kumetta atotettaa immanau danddayees; ha hara ammanotinne oosoti appe haassanau danddayoosona” yaagiyaagaa. Xoossai Kiristtoosa baggaara ha sa7aa medhdhiis. Qassi a baggaara zaaridi a baakko ehaana. Ha sa7aassi Kiristtoosaara maayettiyoogaa xalaalan atotettaa hidootai de7ees. Hagaa maaran PHauloosi ha gita timirttee ammaniya asa de7uwan waanidi oosuwan pe7anau danddayiyaakko yootees.

Ha kiitaa PHauloosappe ekkidi, Qollasiyaasa gattanau biida Tiikiiqoosaara issippe de7iyai Anaasimoosa gidiyoogaa be7iyoogee go77iyaabaa. Waanidi giikko, PHauloosi ha Anaasimoosa geetettiya ba oosanchchaabaa denttidi, Pilimoonassi hara kiitaa xaafis.

1 ¹Taani PHauloosi, Xoossaa sheniyaa Kiristtoosi Yesuusi
kiittidoogaa gididaageenue nu ishai Ximootiyoosi,
²Qolasiyaasa giyo kataman de7iya geeshshatuyyo,
Kiristtoosan ammanettida ishanttuyyo ha dabddaabbiyaa
xaafos.

Xoossaa nu Aawaappenne Godaa Yesuus Kiristtoosappe,
aaro kehatettainne sarotettai intteyyo gido.

PHauloosi Woossido Galata Woosaa

³Nuuni intteyyo Xoossaa woossiyo wode, Xoossaa
nu Godaa Yesuus Kiristtoosa Aawaa, ubba wode
galatoos. ⁴Aissi giikko, nuuni Kiristtoos Yesuusa intte
ammaniyogaanne geeshshata ubbaa siiqiyoga siyida.
⁵Tumu kiitai wonggelee kiro inttekko yiido wode,
Xoossai sinttappe immana giidoogaa siyideta. Simmi
intte ammanoinne siiqoi saluwan giigidi naagiya, Xoossai
sinttappe immana giidoogan doomettiis. ⁶He wonggelee
inttekko gakkiis; gakkidi, intte a siyoosappenne Xoossaa
aaro kehatettaa tumatettan eroosappe doommidi, intte
giddon de7iyoogaadankka, biitta ubban anjuwaa
eheesinne ubbasaa aakkees.

⁷Intte hegaa nunaara issippe ashkkara gidida siiqo
Eppaafirappe tamaarideta; i nu gishshaa Kiristtoosayyo
ammanettidi oottiyaagee, ⁸Xoossaa Ayyaanai harata intte
siiqiyoga nuuyyo yootiis.

⁹Hegaa gishshau, nuuni qassi hegaa siyido
gallassaasappe doommidi, Xoossai intteyyo ba sheniyaa
eriyo eratettaa, Xoossaa Ayyaanai immiyo aadhdhida
eratettaaranne akeekaara issippe kuntidi immanaadan,
ubba wode balennan Xoossaa woossoos. ¹⁰Hegaappe
guyyyian, Godai koyyoogaadan intte de7anaunne, ubba
wode a ufaissiyaabaa oottanau danddayana; intte oottiyo
lo77o ooso ubban intte de7oi go77aara de7iyaagaa gidana;
qassi Xoossaa eriyoogaa intte diccana.

¹¹Intte ubbaban ufaissan genccanaadaanin
danddayanaadan, Xoossai ba bonchchuwaa gitaa
immiyo wolqqa ubban minnite. ¹²Qassi geeshshatuyyo
giigida poo7o kawotettaa laattanau, nuna danddayissida

Aawaa galatite. ¹³I nuna xumaa wolqqaappe ashshidi, ba siiqyo Na7aa kawotettaakko pinttiis. ¹⁴Qassi i ba Na7an nuna wozidi, nu nagaraa atto giis.

Kiristtoosa Xoossatettaanne A Oosuwaa

¹⁵Kiristtoosi beettenna Xoossa leemiso; i merettidabaa ubbaappe aadhdiya baira Na7a. ¹⁶Aissi giikko, ubbabaikka aani merettiis; beettiyaageeti, beettennaageeti, ayyaanatuppe beettiya wolqqainne godatettai, halaqatettainne maatai, saluwaaninne sa7an de7iya ubbabaikka aaninne ayyo merettiis. ¹⁷I ubbabaappe kase de7iis; ubbabaikka aani ba sohuwaa sohuwaa oiqqidi de7ees. ¹⁸I ba bollaau, woosa keettai huuphe; i ubbaappe bolla gidana mala, kasetidi haiquwaappe denddida baira Na7a gidiis.

¹⁹Aissi giikko, Xoossai koyidoogaadan, aani Xoossatetta mereta kumettai de7ees. ²⁰Yaatin Xoossai Kiristtoosa baggaara ubbabaa banaara sigettanau yohuwaa qachchiis; ba Na7ai masqqaliyaa bollan gussido suuttan saluwaaninne sa7an de7iya ubbabaa banaara sigettiis.

²¹Hagaappe kase, intte iitabaa oottido gishshaunne oppido gishshau, Xoossaappe shaahettidi, aara morkkettideta. ²²SHin Xoossai ha77i inttena pokkoinne boree bainnaageetanne qassi geeshshata oottidi, ba sintti shiishshanau, ba Na7aa haiqqidaagaa asatettan banaara inttena sigettiis. ²³Hegee intte tumu ammanuwan minni eqqidi, wonggeliyaa mishiraachchuwa siyidi, sinttappe ekkana giidoogaappe qaaxxennan minnidi de7ikko hanana; he wonggeliyaa mishiraachchoi sa7an de7iya mereta ubbaa matan odettiis. Taani PHauloosikka wonggeliyaa mishiraachchuwa yootiyaagaa gidaas.

PHauloosi Yesuusi Kiittidoogaa Gididi Oottido Oosuwaa

²⁴Taani intteyyo waayettido gishshau, ha77i ufaittais; Kiristtoosi ba bollaayyo, hegaa giyoogee woosa keettaayyo, waayettishin paccidaagaa taani ta bolla sahuwan kunttais.

²⁵Xoossai tana intte gishshau, woosa keettaa Ayyaananaa kaalettiyaagaa oottido gishshau, a qaalaa polada yootana

mala, taani woosa keettau ashkkara gidaas. ²⁶Ha qaalai hagaappe kase bagga ubban, asa ubbau erettennan geemmidi de7ees; shin ba geeshshatuyyo Xoossai ha77i qonccissiis. ²⁷Xoossai Aihuda gidenna asaayyo wottido ha asaayyo qonccibeenna bonchchonne dure yohoi aibakko geeshshata erissanau koyiis; ha asaayyo qonccibeennaagee aibee giikko, Kiristtoosi inttenan de7iyoogaa; hegaa giyoogee Xoossa bonchchuwa aara intte ekkanaagaa.

²⁸Hegaa gishshau, nuuni asa ubbau Kiristtoosabaa yootoos; asa ubbaa Kiristtoosan kumetta asa oottidi, Xoossaakkko shiishhana mala, nuuyyo aadhdhida eratetta ubban inttena ye77e goosinna tamaarissoos. ²⁹Taani hagaa polanaau, tanan oottiya Kiristtoosi taayyo immiyo wolqqan baaxetaisinne daafurais.

2 ¹Taani intteyyo, Lodooqiyaa giyo kataman de7iya asaayyoonne tana be7ibeenna asa ubbaayyo ai keenaa baaxetidaakkonne intte erana mala koyais. ²Eta wozanai minnana mala, siiquwan issippe gididi, tumu akeekan beettiya duretettaa ubbaa eti ekkana malanne qassi eti Xoossai asaayyo qonccissibeennaagaa, Kiristtoosa a huuphen erana mala, taani daafurais. ³Geeman Xoossai minjjido erainne aadhdhida eratettai ubbai aani de7ees.

⁴Ooninne inttena cimo qaalan balettena mala, taani inttena hassayissais. ⁵Aissi giikko, taani intte matappe haakkada de7ikkokka, ayyaanan inttenaara de7ais; intte de7iyo maaraanne Kiristtoosa intte minnidi ammaniyogaa be7ada ufaittais.

Kiristtoosan Beettiya Kumetta De7uwaa

⁶Simmi intte Godaa Kiristtoos Yesuusa ekkidoogaadan, aani de7ite. ⁷Aani xaphuwaa yeddidi diccrite; intte tamaaridoogaadan ammanuwan minnite; Xoossa ubba wode galatite.

⁸Kiristtoosappe gidenna timirttiyan, ha sa7aa haariya ayyaanatu timirttiyaaninne, asappe yiida eratettan, qassi mela cimuwaa inttena ooninne omooddenna mala naagettite. ⁹Aissi giikko, Kiristtoosa bollan Xoossatetta mereta kumettai de7ees. ¹⁰Qassi halaqatettaayyoonne

godatettaayyo ubbaayyo huuphe gidiya Kiristtoosappe kumetta de7uwaa demmideta.

11 Intte Kiristtoosaara issi asa mala gididi, asa qaxxara mala gidennan, intte iita hanotettsa diggiyo qaxxaraa, Kiristtoosan qaxxarettideta. **12** Intte xammaqettido wode, Kiristtoosaara moogettidi, Kiristtoosa haiquwaappe denttida Xoossa wolqqaa ammanido gishshau, xinqqatiyan Kiristtoosaara issippe denddideta.

13 Intte intte naaquwaaninne intte asatettaa qaxxarettennan aggidoogan haiqqidi de7iyo wode, Xoossai intte naaquwaa atto giidi, Kiristtoosaara inttena paxa wottiis. **14** Nuna ixxiya, acuwaa paramaa a maachchaara issippe Xoossai daakkiis; daakkidi, masqqaliyaa bollan xishidi, ogiyaappe diggiis. **15** Kiristtoosi he masqqaliyan halaqatuppenne godatuppe wolqqaa wotti ekkidi, eta omooddidoogaa asa ubbaa qonciyan yuushshi bessiis.

16 Hegaa gishshau, meettan woi ushshan, baala gallassaa woi aginai xeeriyo wodiyaa bonchchiyoogan, woi Sambbataa bonchchiyoogan, ooninne intte bolli pirddoppo. **17** Hageeti sinttappe yaana yohotu eesho; shin bollai Kiristtoosaagaa. **18** Wordduwaa ashkke milatanaunne kiitanchchaayyo goinnanau koyiyaagee, be7ibeennaagaa ajuutan be7aas giidi otorettiyaagee, asatetta qofan coo ayyiyaagee, ooninne intte bolli pirddoppo. **19** Hegaa mala asi huuphe gidiya Kiristtoosa mintti oiqqidoogaa lefissee. Bolla ubbai he huuphiyaappe wolqqaa demmidi, bollan de7iya kuriyaaranne shayaara issippe ohettidi, Xoossai dichchiyo dishuwaadan diccees.

Haiquwan Paxankka Kiristtoosaara De7iyoogaa

20-21 Intte ha sa7aa haariya ayyaanatuppe haakkidi, Kiristtoosaara haiqqideta; yaatin, aissi ha sa7aa wogan de7iya asadan de7eetii? “Oiqqoppa; baara be7oppa; bochchoppa” yaagiya higgetuyyo aissi azazetteetii? **22** Ha ubbabaikka asi medhdhido higgenne timirtte gidiyo gishshau, polettoogaappe guyyiyan xayana. **23** Eti kiitanchchaayyo goinniyoogaaninne wordduwaa ashkke

milatiyoogan qassi bantta asatettaa gilqqissiyoogan aadhdhida eranchcha milatoosona; shin shaaramuxanau koyiyoogaa diggiyoogee hegan ainne go77enna.

3 ¹Simmi intte Kiristtoosaara haiquwaappe denddidobaa gidikko, Xoossaappe ushachcha baggaara uttida Kiristtoosi de7iyoosan saluwan de7iyaagaa mintti koyite. ²Saluwan de7iyaagaa intte qoppanaappe attin, sa7an de7iyaagaa qoppoppite. ³Aissi giikko, intte haiqqideta; qassi intte de7oi Xoossan Kiristtoosaara geemmiis. ⁴Intteyyo de7o gidida Kiristtoosi qonccyo wode, he wode inttekka aara bonchchuwan qonccana.

Gal77anne Ooratta De7uwaa

⁵Hegaa gishshau, inttenan de7iya ha sa7aa amota worite; hegeetikka shaaramuxiyoogaa, tunatettaa, shaaramuxanau koyiyoogaa, iita amuwaa, miishsha amottiyoogaa. Miishsha amottiyoogee eeqau goinniyoogaappe dummatenna.

⁶Hageetu gaasawan, Xoossai azazettenna asata hanqgettana. ⁷Kase intte ha iita qofatun de7iyo wode etan haarettideta.

⁸SHin ha77i intte qassi hanqquwaa, yiilluwaa, ixuwaa, intte doonaappe kiyiya cashshaanne yeellayiya haasayaa hageeta ubbaa intteppe xaissite. ⁹Issoi issuwau worddotoppite; aissi giikko, ceega meretaa a oosuwaara intteppe xaissirggidi, ¹⁰Xoossai, a medhdhidaagee, bana milatissanaunne baayyo de7iya eratetta ubbaa immanau, ubba wode ooraxissiyo ooratta meretaa maayideta. ¹¹Ha ooratta meretan, Giriike asa woi Aihuda asa, qaxxarettidaagaa woi qaxxarettibeennaagaa, ammanoi bainnaageetanne ainne tamaaribeennaagaa, aille woi goqa giidi shaakkiyoobi baawa; Kiristtoosi ubbabaa; i ubbankka de7ees.

¹²Hegaa gishshau, Xoossai dooridoogeetudan, geeshshanne siiqidoogeeta gididi, maarotettaa, qareeta, kehatettaa, intte huuphiyaa kaushshiyooogaa, ashkketettaanne danddayaa maayite. ¹³Issoi issuwaabaa danddayite; ooninne ba laggiyaa bollı hanqgettibai

de7ikko, issoi issuwau atto yaago. Kiristtoosi intteyyo atto giidoogaadan, inttekka atto giite. ¹⁴Hegaa ubbaa bolli, ubbabaa issippe shiishshi qachchiya siiquwaa maayite. ¹⁵Kiristtoosi immiyo sarotettai inttena haaro; aissi giikko, Xoossai inttena issi asa oottidi, he sarotettau xeesiis. Xoossaa galatite.

¹⁶Kiristtoosa qaalai intte wozanan kumidi de7o; intteyyo de7iya aadhhdida eratetta ubban issoi issuwaa tamaarissitenne zorite; intte wozanan Xoossaa galatiiddi, xalotiyaanne mazamuriyaa, Xoossaa sunttaa xoqqu oottiya yettaa yexxite. ¹⁷Intte ai haasayiyaabaa woi ai oottiyaabaa gidikkokka, Aawaa Xoossaa Yesuusa baggaara galatiiddi, oottiyoobaa ubbaa Godaa Yesuusa sunttan oottite.

So Asaa Giddon Ammaniya Asi Aggennan Oottanau Bessiya Oosota

¹⁸Maccaasatoo, ammaniya asau bessiyaagaadan, intte azinatuyyo haarettite.

¹⁹Attumaasatoo, intte maccaasaa siiqite; etaara woppu giidi de7ite.

²⁰Naatoo, inttena yelidaageetuyyo ubbaban azazettite. Aissi giikko, intte etau azazettiyoogee Xoossaa daro ufaissees.

²¹Aawatoo, intte naati wozanaa bayenna mala, eta yiilloyoppite.

²²Ailletoo, sa7an intteyyo goda gidiyaageetuyyo ubbaban azazettite; Godau yayyidi, suure wozanan oottiteppe attin, asa ufaissanaunne asi be7o giyoogan azazettiyaageeta gidoppite. ²³Intte oottiyo ooso ubbaa asau gidennan Godau oottiyoogaadan, wozanappe oottite. ²⁴Godaa Kiristtoosayyo intte oottiyo gishshau, i baageetuyyo immanau giigissi wottidoogaa intte laattanaagaa akekite. ²⁵Balabaa oottida urai ooninne, ba oottido balaadan woituwaa ekkana; aissi giikko, Xoossai pirddiiddi, oonanne maaddenna.

4 ¹Godatoo, intteyyookka saluwan Godai de7iyoogaa eridi, intte ailletuyyo xillotettaaninne suuretettan koshshiyabaa oottite.

Zoriyaa

²Xoossaa aggennan woossite; qassi woossiiddi azallennan, a galatiiddi woossite. ³Qassi intte woossiyo wode ubban, kaseesappe asayyo qonccibeennabaa, Kiristtoosabaa nuuni yootana mala, Xoossai nuuyyo injjeyanaadan, nuuyyookka Xoossaa woossite; aissi giikko, ha77i taani qasho keettan de7iyoogee hegaassa. ⁴Qassikka taani bessiyaagaa keenaa qonccissada ha yohuwaa yootana mala, taayyo Xoossaa woossite.

⁵Intteyyo de7iya wodiyaa go77i bainnasan xaisennan, ammanennaageetu matan hayyottidi de7ite. ⁶Intte asa ubbau waati zaaranau bessiyaakko erana mala, intte haasayai ubba wode, siyanau kehiyaagaanne ufaissiyaagaa gidanau bessees.

Wurssetta Sarotaa

⁷Nu siiqo ishai Tikiqoosi, tanaara issippe Godaa oosuwan ashkkara gidida ammanettiya oosanchchai, ta de7uwaabaa inttena erissana. ⁸Taani a inttekko kiittiyoogee, nuuni waani de7iyaakko intteyyo i yootidi, inttena minttettana gishshassa. ⁹Anaasimoosi, ammanettiya siiqo ishai, intte biittaagee, aara issippe inttekko bees; eti hagan haniya ubbabaa inttena erissana.

¹⁰Tanaara qashuwan de7iya Arisxxirokoosinne Barnnaabaasayyo ishhaa na7ai Marqqaosi inttena saro de7eetii goosona; taani inttena kase azazidoogaadan, Marqqaosi inttekko biikko, wozanappe a mokkite.

¹¹Yosxxoosa giyo Yesuusikka inttena saro saro gees; Aihuda asatuppe tanaara Xoossaa kawotettaayyo oottiyai, ha heezzu asatuppe harai baawa; hageeti tana daro maaddidosona.

¹²Eppaafiri, intte biittaagee, Kiristtoos Yesuusa ashkkarai, inttena saro saro gees. I intte Xoossan

minnidi eqqanaadaaninne Xoossai koyiyoobai ubbai aibakko eridi, poli ammananaadan, ubba wode Xoossa mintti woessees. ¹³Aissi giikko, i intteyyo, Lodooqiyyaa asaayyoonne Hirapoliisa giyo katamaa asaayyo daro daafuriyoogaa taani markkattais.

¹⁴Nu siiqo dottoree Luqaasinne Deemaasi inttena saro de7eetii yaagoosona. ¹⁵Lodooqiyan de7iya nu ishanttuyyoonne Nimppiyyo qassi i keettan shiiqiya asaayyo nu sarotaa yootite.

¹⁶Ha dabddaabbiyyaa intte nabbabidoogaappe guyyiyan, Lodooqiyyaa woosa keettankka nabbabissite; inttekka Lodooqiyyaa woosa keettaikka intteyyo yeddiyo dabddaabbiyyaa nabbabite. ¹⁷Qassi Arkipoosayyo, “Godai neeyyo immido oosuwaa polanaagaa dogoppa” yaagidi yootite.

¹⁸Taani PHauloosi, ta kushiyan saro gaada xaafidoogaa hagaa be7ite; taani qashuwan de7iyoogaa dogoppite. Xoossa aaro kehatettai inttenaara gido.